

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 27 MEI 1931

No. 804

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen; Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruijgeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

26 MEI 1931.

In den toestand van de geldmarkt kwam deze week geen verandering. Het aanbod van geld bleef zeer ruim, zonder dat er eenige wijziging van beteekenis kwam in de noteeringen. Particulier disconto werd meestal voor 1½ pCt. verhandeld; een enkele maal moest men 1³/₁₆ pCt. betalen, maar ook was het af en toe mogelijk om voor 1¹/₁₆ pCt. te plaatsen. De prolongatierente schommelde tusschen 1 en 1¼ pCt. en callgeld noteerde 1 pCt.

* * *

Op de balans van De Nederlandsche Bank geeft de post binnenlandsche wissels een daling van f 1,2 miljoen te zien. De beleeningen blijken met f 6 miljoen te zijn afgenomen.

De goudvoorraad der Bank bleef zoogoed als onveranderd. De zilvervoorraad klom met ruim f 400.000. De post papier op het buitenland en de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans stegen respectievelijk met f 55.000 en f 5,2 miljoen.

De biljettencirculatie vertoont een vermindering van f 10,6 miljoen. Het tegoed van het rijk bleef met f 10,2 miljoen te zijn opgelopen, terwijl de rekening-courant-saldi van anderen een vermeerdering van f 2,2 miljoen te aanschouwen geven. Het beschikbaar metaalsaldo bedraagt f 200.000 minder dan verleden week. Het dekkingspercentage is ruim 55.

* * *

Hoewel het zich aanvankelijk liet aanzien, dat deze berichtsweek door de daarin voorkomende feestdagen niet veel stof tot opmerkingen zou geven, heeft

de laatste dag nog voor de noodige verrassing gezorgd. Reeds langen tijd werd de financiële positie van Duitschland door velen met eenige bezorgdheid gadegeslagen: zouden van de kapitaalbezitters grotere offers gevraagd worden of niet? Op den eersten dag na de vacatiedagen is het publiek beangst geworden en is opnieuw een vlucht voor de Mark begonnen. Doordat er tevens voor een onlangs plaats gehad hebbende emissie door de speculatie te veel vreemde valuta was verkocht, hebben de dekkingen voor deze open posities de valutarijzing te Berlijn gestimuleerd. Ponden zijn er van 20.43 tot 20.47, Dollars van 4.20 tot 4.2070 opgelopen. Het gevolg was, dat de Mark, die hier de week op 59.28 begon en aanvankelijk slechts een weinig terugliep, op den eersten dag der nieuwe week van 59.24 tot 59.08 daalde. Evenals vorige malen zal wel spoedig blijken, dat het publiek de situatie te somber heeft ingezien. Het eenige devies, dat met den Gulden vast was, de Zwitsersche Franc nl., is, ook door beduidende aankopen voor Duitsche rekening van 48.— tot 48.10 gestegen. (Ponden tegen Zwitsersche Francs 25.22¼—25.15). Het Pond Sterling liep hier van 12.11 op 12.09½ terug; Dollars van 2.4896 op 2.4870. Dollars in Londen 4.8641—4.8655—4.8642. Fransche Francs kwamen van 9.74 op 9.73 (Ponden te Parijs 124.31—124.38—124.32). Belga's 34.65—34.60½—34.62½ (Ponden tegen Belga's tenslotte 34.94 brief). Peseta's flauw 25.35—23.80—24.20. Argentijnsche Pesos 75¼. Milreis 16¼. Uruguay Dollars ca. 1.52. Men beweert, dat in Uruguay een Staatsbank zal worden opgericht om de wissel-operaties te controleren.

Op de termijnmarkt hebben de groote koersschommelingen, wat de Ponden en Marken betreft, geen grooten invloed gehad, de noteeringen voor 1- en 3-maands waren tenslotte ⁹/₁₆ en 1½, 5½ en 14½ punt disagio. Dollars op termijn waren vaster, nl. ¹/₂ en 2 punten onder den contanten koers.

LONDEN, 23 MEI 1931.

Als gevolg van het zwakke disconto waren de inschrijvingen op Vrijdag voor de £ 35.000.000 Schatkistpromessen niet groot, terwijl een toewijzing tegen £ 1.19.11⁹⁵ plaatsvond. Dientengevolge is het disconto nog zwakker geworden, zoodat prima 3-maands wissels 2¹/₃₂ en zelfs 2 pCt. noteerden. In de markt was geld in overvloed en de prijs daalde tot 1½ pCt. De goudprijs bleef onveranderd à 84/9¼ per ons.

Gouvernementsfondsen zijn eenigszins gemakkelijker geworden met minder omzet. Van de nieuwe Indische Leening blijven de Underwriters met 63 pCt. zitten, en de nieuwe stukken waren à ¼ discount verhandeld.

In de buitenlandsche wisselmarkt zijn er weinig zaken.

Dollars sluiten 4.86½. Guldens 12.10¼.

HET VERBAND TUSSCHEN GROOT- EN KLEINHANDELSPRIJZEN.

Het is verheugend, dat de verhouding tusschen de daling van groot- en kleinhandelsprijzen de aandacht blijft trekken óók in dit weekblad. Immers in een periode als wij thans doormaken, van algemeene onderlinge wederaanpassing, nu de waarde van het geld zich weer in belangrijke mate wijzigt, kan een publieke opinie, steunend op een juist inzicht in de verhoudingen, meer invloed uitoefenen op de toestanden, die tijdens den volgende economischen cyclus zullen bestaan dan dit in een tijdperk van meer normale ontwikkeling mogelijk is.

Mijn artikel in de E.-S. B. van 4 Februari omtrent de vraag of de loonsdaling aan de daling der kleinhandelsprijzen moet voorafgaan of haar volgen, heeft *Prof. van Gijn* aanleiding gegeven er terecht op te wijzen, dat de daling der kleinhandelsprijzen zelf weer gedeeltelijk van loonsdaling afhankelijk is, daar in de kleinhandelsprijzen steeds een groot gedeelte loon verwerkt is. Dit werd nog eens met cijfers gestaafd door den Heer *O. Bakker* in de E.-S. B. van 11 Maart, waarin hij erop wees, welk soms betrekkelijk klein percentage van deze kosten door de grondstoffen wordt gevormd.

Ik ben het met *Prof. van Gijn* eens, dat ook een kleine daling van de kleinhandelsprijzen reeds de bezwaren der loonsdaling kan ondervangen en dat er geen reden is om te wachten tot het proces der daling van de kleinhandelsprijzen zich geheel heeft voltrokken om over te gaan tot loonsverlaging, daar deze zelf invloed heeft op de kosten van den kleinhandel.

Het komt me ondertusschen vóór, dat het van groot belang is, dat de ontwikkeling der kleinhandelsprijzen nauwkeurig wordt gevolgd. Tijden als die, welke wij doormaken, leenen er zich immers bij uitstek toe extra winsten in bepaalde hoeken van het economisch organisme te laten voortbestaan ten koste van de algemeenschap, „stofnesten”, die door een krachtige openbare meening kunnen worden opgeruimd.

Ik wil, om mijn bedoeling te verduidelijken, de zaak van een iets breeder plan beschouwen. Het is één van de opmerkelijkste kenmerken geweest van het economisch leven in Nederland in den afgelopen economischen cyclus, dat de loonen in de overheids- en de beschutte bedrijven zooveel hooger waren dan in de niet beschutte bedrijven. In de publicatie „Loonen en Loonsverhoudingen in Nederland” van de subcommissie uit de Commissie voor de Economische politiek, in 1929 verschenen, wordt medegedeeld, dat voor de vaklieden het verschil in loon tusschen de gemeentebedrijven en de beschutte bedrijven 10 pCt. bedraagt. Het verschil tusschen de onbeschutte en beschutte bedrijven bedraagt gemiddeld 7 pCt. Voor de niet-vaklieden bedraagt het verschil in loon tusschen de gemeentebedrijven en de onbeschutte bedrijven gemiddeld 20 pCt. Voor de beschutte bedrijven wijzen de gegevens, die geraadpleegd konden worden, op een verschil met de onbeschutte bedrijven tot 15 pCt.

Voor de gemeentebedrijven is dan nog geen rekening gehouden met belangrijke nevenvoordeelen, waarvan de belangrijkste wel het premievrij pensioen is (de loonen in de overheidsbedrijven in de publicatie zijn berekend met premievrij pensioen).

Het is duidelijk, dat deze toestand niet gezond is. Het loonpeil in een land zal op den duur moeten bepaald worden door het resultaat, dat men in de exportindustrieën kan bereiken; immers, de prijs van de goederen, die men uit het buitenland betreft, wordt bepaald door de mociete, die het ons kost om andere goederen voort te brengen, die daarvoor in ruil worden gegeven. Dat is dus de mociete in de exportbedrijven en wanneer men in de binnenlandse bedrijven voor dezelfde soort arbeid een hooger prijs bedingt dan kan dit alleen, wanneer de prijzen van de producten van de beschutte bedrijven

INHOUD.

	Blz
HET VERBAND TUSSCHEN GROOT- EN KLEINHANDELS- PRIJZEN door <i>Dr. R. van Genechten</i>	484
De petroleumindustrie van Sovjet-Rusland II (Slot) door <i>Dr. Wilhelm Mautner</i>	486
De internationale koloniale tentoonstelling te Parijs door <i>Prof. G. Gonggrijp</i>	488
De Rijksmiddelen	489
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De groote Duitse banken in 1930 door <i>Prof. Dr.</i> <i>K. Mellerowicz</i>	491
AANTEKENINGEN:	
Resultaat van de rondvraag van de Internationale Vereeniging voor de Suikerstatistiek	494
Suikerafschepingen van Java	494
Kosten van het levensonderhoud bij arbeidersgezinnen en gezinnen van meergegoeden te Amsterdam	494
MAANDIJJERS:	
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank	495
Overzicht der Rijksmiddelen	496
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	496—502
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

boven het peil der wereldprijzen liggen. Daarvan zijn in de eerste plaats de arbeiders in de niet beschutte bedrijven de slachtoffers. Vóór den oorlog bestond een dergelijk verschil in veel mindere mate. Dit kan daaruit blijken, dat de stijging in de loonen sindsdien vrijwel juist zooveel sterker is geweest in de beschutte dan in de onbeschutte bedrijven, als het loonpeil in die beschutte bedrijven tegenwoordig dat in de onbeschutte overtreft. Zoo is het loonpeil, wat de onbeschutte bedrijven betreft, bijv. in pCt. van de loonen van vóór den oorlog:

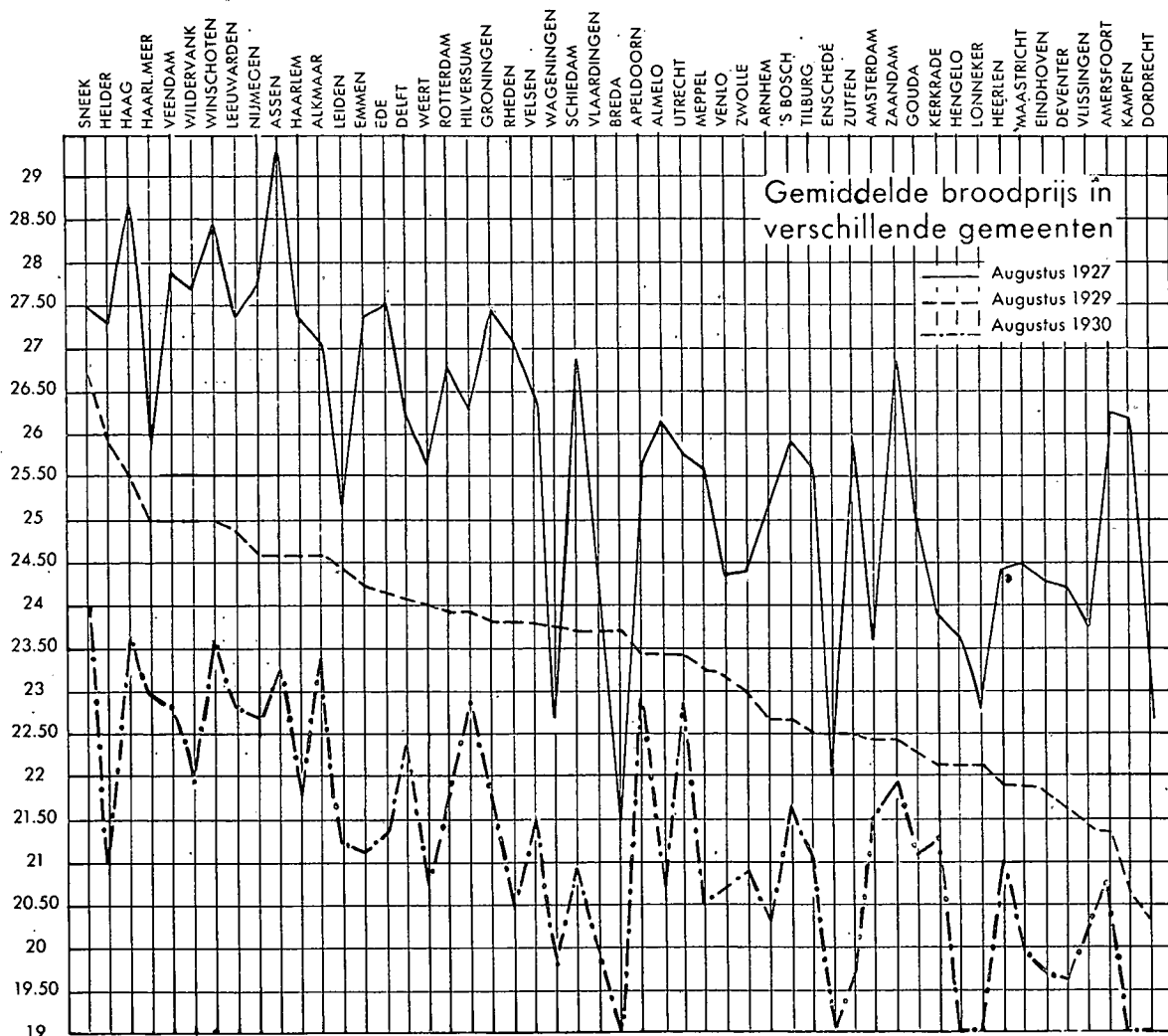
Aardwerkindustrie	175
Houtbedrijven	206
Lederindustrie	216
Metaalindustrie	226
Textielindustrie	195

en in de beschutte bedrijven:

voeding en genotmiddelen	242
boek- en steendrukkindustrie	242
bouwbedrijven	218
gas en electriciteit	249

Lenzelfde verschijnsel als ten opzichte van de loonen in de beschutte en overheidsbedrijven, zien wij in de winsten van den détailhandel. Het winstpercentage, dat de winkeliers op de groothandelsprijzen leggen, is sterk toegenomen. Ook hier bestaat een beschutting tegen internationale concurrentie waar na den oorlog sterk gebruik van gemaakt is. Deze vaststelling is niet in strijd met de conclusie van het rapport omtrent de toestanden in het winkelbedrijf, waarin deze toestanden als weinig schitterend worden geschilderd, want een groote winst per verkocht exemplaar betekent nog geen groot inkomen voor den winkelier, wanneer het aantal winkeliers zoo sterk toeneemt als na den oorlog het geval is geweest. De groote winstmarge lokt nieuwe concurrenten en het groot aantal concurrenten maakt de spoeling dun, ondanks de winstmarge, die nu wel moet worden gehandhaafd om een eenigszins bevredigend inkomen te verdienen. Het zijn vooral de eigenaars van winkelhuiszen, die in gestegen huren een groot deel van deze voordeelen zullen hebben genoten.

Dat deze toestanden ongewenscht zijn en met zich hebben gebracht, dat ondanks de relatief groote welvaart, die in Nederland na den oorlog heeft overheerscht, door veel menschen en in het bijzonder door de arbeiders in de onbeschutte bedrijven het leven als zorgelijk is ondervonden, wordt door velen aanvaard. De vraag rijst echter hoe het mogelijk is, dat dergelijke verschillen zich zoo lang hebben gehandhaafd. Ongetwijfeld hebben de kringen, die hun brood in de beschutte en in de overheidsbedrijven verdienen, het sterkst geprofiteerd van de neiging tot organisatie, tot regeling, tot wettelijke bemoeing, die

vele geesten na den oorlog beheerscht. Deze bepalingen hebben tengevolge gehad, dat de concurrentie op dit gebied, althans wat de arbeiders betreft, minder groot is geworden dan anders allicht het geval zou zijn.

Maar de hoofdoorzaak moet toch elders liggen. Het is duidelijk, dat de eerste oorzaak waarom de producten van deze beschutte bedrijven in Nederland kunnen verkocht worden tegen een hooger prijs dan het normale prijsniveau, (dat wil dus zeggen, dan een prijsniveau, dat op de wereldmarkt bepaald wordt door hetgeen daar voor denzelfden arbeid wordt vergoed), daarin moet liggen, dat er voldoende koopers zijn, die bereid zijn dien hooger prijs te betalen. Met andere woorden, wanneer het prijsniveau van de beschutte bedrijven zóó hoog kan zijn, dan moet dit zijn oorzaak vinden in de algemeene welvaart. In landen, die minder welvarend zijn, bestaat een dergelijk verschil dan ook niet in deze mate. De prijzen van deze producten en van deze diensten passen zich aan de koopkracht aan. Dit is zoo zeer het geval, dat ook een groot aantal producten met een internationale markt in Nederland duurder verkocht worden en dikwijls aanzienlijk duurder dan in het buitenland, terwijl zij nochtans in Nederland vrij kunnen worden ingevoerd, of dat het prijsverschil aanzienlijk grooter is dan de invoerrechten. Ik heb dit persoonlijk ondervonden voor zoo heterogene dingen als zalmblikjes, cigarettens, naaimachines, linoleum (n.b. een Nederlandsch product), haarden (in Nederland vervaardigd), enz. Dat dit prijsniveau aan een verschil in welvaart geweten moet worden, waar de verkoper mede rekent, is al heel duidelijk wat betreft de loonen in overheidsdiensten, die uit de belastingen worden betaald, zoodat, wanneer die belastingen niet voldoende oprachten, die uitgaven van

zelf wel zouden moeten verminderd worden. Maar ook de andere producten van beschutte bedrijven kunnen alleen tegen een hooger prijs worden afgezet, omdat er voldoende koopers voor zijn, die een dergelijken prijs besteden kunnen; m.a.w. omdat de loonen van de arbeiders, die toch altijd de groote meerderheid van de koopers vormen en als grenskoopers prijsbepalend werken, ook in de uitvoerbedrijven — al zijn zij dan ook lager dan in de beschutte bedrijven — nog zoo hoog zijn, dat deze arbeiders, een zekere welvaart genietende, tegen een hooger dan den wereldmarktprijs, voldoende producten van de beschutte bedrijven vragen. Dit is op zichzelf natuurlijk een verheugend verschijnsel, maar het is betreurenswaardig, dat door de meer dan normalen prijs, dien deze arbeiders moeten betalen voor de beschutte producten, een groot deel van de meerdere welvaart, die zij boven hun lotgenooten in andere landen zouden kunnen genieten, weer wordt afgenomen ten bate van een ander deel van de bevolking. Inplaats van voor hun hooger loon meer producten te kopen dan een buitenlandsche arbeider in een exportbedrijf, wordt dit meerder loon voor een deel besteed om de binnenlandsche producten duurder te betalen.

Prijzdaling van de producten der beschutte bedrijven zou anderzijds alleen het gevolg kunnen zijn van een vermeerderde concurrentie van dit soort arbeiders, wat door allerlei oorzaken belemmerd wordt of anderzijds van een verminderde koopkracht bij de arbeiders in de exportbedrijven, wat ook het doel voorbij zou schieten, want dit doel is immers juist, dat zij meer zullen kunnen kopen. Het gevaar ontstaat nu, bij de groote prijsdaling van het laatste jaar, dat het verschil tusschen prijzen met een internationale en beperkte markt, tusschen loonen in be-

schutte en onbeschutte bedrijven, tusschen groot- en kleinhandelsprijzen nog weer grooter zal worden ten koste van de algemeene welvaart, wanneer niet een krachtige publieke opinie in den zin van prijsdrukking invloed uitoefent. Het zou meer dan wenschelijk zijn, wanneer de dagbladders zich van haar taak in dit opzicht bewust werd. Ook in de arbeidersverenigingen zou er meer de aandacht op moeten worden gevestigd, dat de arbeiders, vooral in dezen tijd, nauwkeurig letten op de betaalde prijzen. Is het niet opmerkelijk, dat arbeiders, die tegen een loonsverlaging van 10 pCt. bijv. zeer groot bezwaar zouden maken, zich zoo weinig ervan bewust zijn, dat het mogelijk zou zijn, dat zij een groot aantal goederen 10 pCt. minder zouden betalen?

Om aan te toonen hoe betrekkelijk willekeurig de kleinhandelsprijzen van een algemeen consumptiegoed, als bijv. brood, zijn, heb ik de broodprijzen in verschillende gemeenten van Nederland, zooals die waren in de tweede helft van 1929, laten aanbrengen op een schaal, die ik zoo gekozen heb, dat de plaatsen waar toen het brood het duurst was vooraanstaan en dus de lijn een dalend verloop heeft. Dat er hier een vrij groot verschil bestaat tusschen die prijzen, laat ik buiten bespreking. Terecht vestigt het Centraal Bureau van de Statistiek bij zijn publicaties, waaraan deze getallen zijn ontleend, de aandacht er op, dat men met de vergelijking van de broodprijzen in verschillende gemeenten zeer voorzichtig moet zijn, omdat kwaliteitsverschillen en het betrekkelijk klein aantal bakkers, dat geraadpleegd wordt, hier van grooten invloed op zijn. (Alleen wil ik in dit verband nog opmerken, dat wanneer men deze prijzen op kaart brengt, zooals ik heb gedaan, er een duidelijk merkbare daling is in de prijzen van het Noorden naar het Zuiden van het land.) Waar het mij hier echter om te doen is, is het volgende: wanneer er oorzaken van economischen aard voor de verschillen in deze prijzen in de verschillende gemeenten bestonden, zou men voor andere jaren, wanneer men de broodprijzen van dezelfde gemeenten in een zelfde volgorde plaatste als het hier gekozen vergelijkingsjaar 1929, een lijn moeten krijgen, die, zij het op een hooger of lager plan, toch eenzelfde algemeen beeld vertoonde als de vergelijkingslijn van 1929. Ik heb nu de broodprijzen in 1927 en 1930 in dezelfde gemeenten in dezelfde volgorde op de grafiek aangebracht. Daarbij blijkt nu niet alleen, dat de lijnen niet parrallel loopen, maar de afwijkingen zijn zóó groot, dat er van eenige regelmaat geen sprake meer is. Oorzaken van blijvenden aard, die er ongetwijfeld zijn in de prijsverschillen, worden dus in hun werking overtroffen door oorzaken van willekeurigen aard. Voor verschillende van die sprongen zou een nadere beschouwing (die buiten mijn bestek ligt), oorzaken als bakkersoorlog, totstandkomen van een overeenkomst, e.d. kunnen aanwijzen. Tegenover dergelijke maatregelen is een krachtige publieke opinie echter van groote betekenis, vooral in dezen tijd, waar het, gewoonlijk vrij conservatieve, prijsniveau aan het wankelen is gebracht en een nieuw evenwicht zoekt. Het voorbeeld van de broodprijzen, dat ik hier behandel, heeft voor mijn betoog dan ook alleen illustratieve betekenis.

VAN GENECHTEN.

DE PETROLEUMINDUSTRIE VAN SOVJET-RUSLAND.

II (Slot).

Zooals bekend, is het de *onteigening*, die tezamen met de bevering omtrent de *uiterst lage belooning van den Russischen arbeider*, het hoofdargument ervoor levert, dat de Sovjets hunne producten zoo goedkoop in het buitenland kunnen aanbieden. Wat in dit verband speciaal de petroleumindustrie betreft, zoo is de confiscatie van zeer waardevol bezit, en daarvoor het ontbreken van de noodzakelijkheid hierop af te schrijven, niet te weerleggen. Maar ook moet worden vermeld — en dit is reeds geschied —, dat de Sov-

jets vele gebieden exploiteeren, welke tevoren onbekend waren of ten minste niet werden geëxploiteerd en dat zij zeer aanzienlijke bedragen voor de blootlegging van nieuwe, voor investaties van allerhande aard hebben uitgegeven en nog verder zullen uitgeven. In de laatste jaren werden de volgende bedragen in de petroleumindustrie vastgelegd:

Kapitaal, gestoken in de petroleumindustrie der USSR.

Jaar	Mill. Rbs.
1923/24	77,9
1924/25	114,6
1925/26	140,3
1926/27	189,9
1927/28	218,8
1928/29	219,7
1929/30	342,7

Tezamen in 7 jaar 1303,9

Voor 1931 is een kapitaalsinvestatie van Rbs. 455 miljoen geprojecteerd¹⁾, welke over de verschillende takken der petroleumindustrie als volgt is verdeeld: Het budget der petroleumindustrie van de USSR voor 1931

Bestemming:	Bedrag in	
	1000 Rbs.	pCt.
Boren, exploreeren, onderzoek en uitrusting voor de productie	198.335	43,6
Raffinage en apparatuur	115.850	25,3
Aardgasindustrie	5.950	1,3
Electrificatie	23.100	5,3
Verscheppings- en laadstations, tanks...	25.000	5,3
Woningbouw	27.485	6,0
Onderricht van het personeel	7.750	1,7
Alle andere uitgaven, waaronder maatregelen ter voorkoming van brand en ongevallen, enz.	51.530	11,5
Tezamen	455.000	100,0

Wat de *loonen* en de *woontoestanden* der thans naar bericht wordt onder den 7-urigen (vroeger 12-urigen) arbeidsdag werkende petroleumarbeiders betreft, zoo geeft N. Tolstonogov in zijn reeds eerder vermelde polemiek met Sir Henri Deterding de volgende cijfers, waarbij overigens op de wijzigingen in de koopkracht van den Roebel moet worden gewezen — hetgeen de vraag naar voren brengt, hoeveel van de toename van het nominale loon met 52 pCt. voor de Asneft-arbeiders en met 39 pCt. voor de Grosneft-arbeiders inderdaad met een toename van het werkelijke loon correspondeert:

Gemiddelde loonen der arbeiders in de petroleumindustrie der USSR:

Tijdvak	Asneft	Grosneft
1924/25 (1ste helft)	60,27	60,00
1925/26	70,04	61,15
1926/27	76,26	73,80
1927/28	82,75	75,71
1928/29	91,04	83,70
1929/30 moeten de loonen nog hooger zijn geweest.		

De opvatting van Tolstonogov, dat ingevolge verschillende sociale inrichtingen de *levensstandaard* der olie-arbeiders heden — de vraag omtrent het in geld ontvangen loon geheel terzijde gelaten — veel hooger is, dan deze voor de revolutie was, zal moeilijk bestreden kunnen worden; te veel onpartijdige buitenlanders stemmen hierin met hem overeen. Zoo citeert hij in zijn artikel een rede van I. Trone, Vice-president der International General Electric Co. voor het Institute of Politics te Williamstown, Mass., van 1 Augustus 1930:

„Ik kende de Russische arbeidstoestanden van 1917 en 1918, toen de op de olievelden werkende arbeiders als vee leefden — een andere uitdrukking kan ik niet gebruiken! Zij woonden niet in huizen, doch in loodsen; dikwijls vormde de grond den vloer. Toen bestond er niets, wat op een badgelegenheid geleek, en drinkwater moest vele honderden mijlen ver worden gehaald. Thans bezitten zij tuinsteden, fraai gebouwde woningen, een goede waterleiding, tuinen en gebouwen. Het is thans een woonplaats voor menschelijke wezens. Ik spreek thans niet over economische vraagstukken, doch over menschelijke wezens, en dat is het, wat zij hebben gepresteerd.”

¹⁾ „World Petroleum”, Februari 1931, pag. 162 e.v.

Ook andere bezoekers van Sovjet-Rusland zijn van meening, dat voor de arbeiders der voornaamste industrieën goed wordt gezorgd, beter misschien voor de verder van het centrum gelegen gebieden dan voor die in het hart des lands, en men zou wanneer men zich herinnert, wat andere berichtgevers over de woningtoestanden in Moskou schrijven, slechts wenschen, dat alle inwoners der USSR. het zoo goed hebben als die in het petroleumgebied.

In hoeverre de — althans voor Rusland — hooge loonen der arbeiders tot goede prestaties en daardoor ook tot vermindering van den kostprijns bijdragen, kunnen wij niet beoordeelen; intusschen bestaat er geen reden om aan te nemen, dat de „Economy of high wages”¹⁾ juist voor de Russische grens halt zou maken. Over de *daling der onkosten* in het Bakoe-gebied (Asneft) deed de toenmalige Voorzitter van de Sojusneft, de Heer L. Lomow, in het midden van het vorige jaar de volgende mededeelingen:²⁾

„Dank zij de omvangrijke rationalisatie der productie-methoden gaan de winningskosten per ton petroleum op de terreinen van de „Asneft” voortdurend terug. De zware bedrijfsuitgaven (zonder afschrijving en pro-rata betalingen aan den Staat) zijn bij de „Asneft” als volgt gedaald:

Jaar	Rbs. per ton
1923/24	9,13
1924/25	6,98
1925/26	5,96
1926/27	4,71
1927/28	4,23
1928/29	3,23

De cijfers, welke omtrent de eerste acht maanden van het loopende begrotingsjaar 1929/30 beschikbaar zijn, doen zien, dat tengevolge van de voortschrijdende rationalisatiemaatregelen op het gebied der productie in het loopende jaar de winningskosten van de petroleum bij de geheele petroleumindustrie der Sovjet-Unie reeds met 11 pCt. in vergelijking met het vorige jaar zijn verlaagd.”

Brengt men bij het afwegen van het geldloon der arbeiders ook de *gelddepreciatie* in rekening, dan moet men zulks eveneens bij de aangegeven productie-kosten doen. Men komt dan nog tot aanmerkelijk lagere cijfers, zoo laag, dat zij zouden verklaren, waarom Russische olie tot zoo lage prijzen kan worden aangeboden en de Sovjets toch nog van zeer belangrijke *winsten* hunner olie-industrie kunnen spreken. Den sluier, welken een blijkbare inflatie om alle calculaties weeft, kan men ook in het geval der Sovjet-Russische petroleumindustrie gemakkelijker constateeren dan wegnemen.

Dit alles maakt het voor de Russische petroleum mogelijk, in de meest verschillende werelddeelen vooruit te dringen. De aankomst van een groote lading benzine in de *Vereenigde Staten* heeft daar veel kwaad bloed gezet; in *Zuid-Amerika* brak (in Sao Paulo) een „benzine-oorlog” uit, nadat de Russen onlangs een groote zending benzine daarheen hadden gedirigeerd en deze tegen circa 25 dollarcenten per Gallon verkochten, terwijl tevoren van 32 tot 35 cents moest worden betaald. In *Zuid-Afrika* kwamen geleidelijk groote kwantums benzine en andere raffinageproducten aan de markt en deze doen ook hier den vroegeren leveranciers ernstige concurrentie aan. Tenslotte werd gemeld, dat de Sovjets zich ook in *China* willen nestelen en dat een inheemsche maatschappij met uitgebreide afzet-organisatie met hen over de levering van 750.000 vaten lampolie — ongeveer een zevende van de jaarlijksche behoefte in China — zou onderhandelen. Het bericht kan wel juist zijn, doch behoeft dit niet te wezen, daar, waarop J. Wegrin³⁾

¹⁾ Titel van een reeds in 1892 verschenen boek van Schönhof.

²⁾ „Zur Entwicklung der Naphtaindustrie der UdSSR” in „Die Volkswirtschaft der UdSSR”, No. 14, 1930, pag. 6 e.v.

³⁾ „Russia and Chinese Kerosene Market”, „World Petroleum”, Jaarg. 1931, pag. 260 en 293.

wees, de uitvoer ook wegens de hooge rechten voor het doorvaren van het Suez-Kanaal nauwelijks loonend kan zijn, voorts deze uitvoer als „onvriendschappelijke daad” tegenover minstens één der groote klanten van Rusland (bedoeld wordt de Standard Oil Co. of New-York) zou kunnen worden opgevat, welke de Chineesche markt voor een aanzienlijk deel beheerscht. Wij zouden de beteekenis dezer argumenten niet willen overschatten, en een derde, nl. dat de Chineesche afnemer, daartoe door de „Socony” opgevoed, gewend zou zijn aan een zeer goede kwaliteit lampolie, welke Rusland niet zou kunnen leveren, nog minder hoog willen aanslaan. Want de Sovjets, welke eertijds de hulp der Socony van noode hadden om in Batoem een model-installatie voor lampolie van behoorlijke kwaliteit op te richten, hebben sindsdien veel geleerd en tenslotte zal wellicht de arme Chineesche landbouwer bij de keuze tusschen (betrekkelijk) „duur en goed” of „goedkoop en slecht”, althans voor een deel ten gunste van het tweede gedeelte van het alternatief beslissen.

Niet verzwegen moge blijven de weergave van veronderstellingen in het leidende Amerikaansche vakblad⁴⁾, volgens hetwelk zelfs de zoo veelbesproken *samensmelting der Standard Oil Co. of New-York en der Vacuum Oil* (welke overigens door het Hooggerichtshof nog moet worden goedgekeurd, nadat de Regeering met de goedkeuring door de lagere instantie niet accoord ging)⁵⁾ onder invloed der bedreiging van de buitenlandsche afzetgebieden van beide voornamelijk door de Russische olie zou zijn tot stand gekomen. Het genoemde blad schrijft:

„De voorgenomen samensmelting der Vacuum Oil Co. en der Standard Oil Co. of New-York werd, zooals algemeen wordt verondersteld, bovenal voorbereid om de buitenlandsche belangen dezer maatschappijen tot één eenheid te kunnen vereenigen, die aan de concurrentie der Sovjets en andere buitenlandsche mededingers op de wereldmarkten beter weerstand kan bieden; en zooals deze maatschappijen vereenigd in staat zijn tegenover de Sovjets een front te vormen, waarmede rekening dient te worden gehouden, zoo zou een aaneengesloten Amerikaansche petroleumindustrie, wanneer zij door middel van een krachtige uitvoer-vereening werkt, bij machte zijn de positie van ons land op de wereldmarkten voor ruwe olie veel doeltreffender te beschermen.”

In dit verband is het zeker niet oninteressant, eraan te herinneren, dat het Amerikaansche *uitvoerkartel*, de *Petroleum Export Association*, die onder den druk der overproductie en van een onjuiste verkoopspolitiek (te lang vasthouden aan, gezien de situatie op de wereldmarkt, ongerechtvaardigd hooge prijzen) haar werkzaamheid had moeten staken, en die sindsdien slechts een schijnbestaan leidde, opnieuw tot leven zal worden gebracht.

Dit alles wijst erop, dat met de *Russische petroleum als concurrente* op de meest verschillende en steeds nieuwe markten en in steeds grooter hoeveelheden rekening moet worden gehouden. Rusland's aandeel in de wereldproductie stijgt naar mate het herziene vijfjarenplan wordt verwezenlijkt en maakt daardoor ongetwijfeld voor de internationale petroleumindustrie de productie-inkrimpingen in andere landen ijdel. Maar Rusland is daarbij niet stéeds de aanvalser. Juist de strijd op de *Duitsche benzinemarkt* van de laatste maanden heeft getoond, dat de Russen met hunne prijsverlagingen gedurende langen tijd slechts die van de groote concerns, welke hunne tegenstanders op deze wijze op de knieën wilden brengen, navolgden; later sloeg dit echter om en gingen de Russen tot den aanval over. Toen tenslotte, ongetwijfeld als blijk van het feit, dat het geen der strijdende partijen mogelijk was, de andere van de markt te verdringen, de prijzen weder eenigszins werden verhoogd, volgden de Russen ook daarbij. Dit gevoegd bij het feit, dat de Russen de in *Engeland* in het voorjaar van 1929 gesloten overeenkomst, welke aan

⁴⁾ „Oil and Gas Journal”, 16 April 1931, pag. 26 en 94.

den jarenlangen strijd een einde maakte en hun een groot aandeel op de markt aldaar waarborgde, nauwkeurig nakwamen, geeft aanleiding tot het vermoeden, dat zij ook gewonnen zouden kunnen worden voor het denkbeeld van een uitgebreider regeling, die nu eenmaal de voorwaarde vormt voor de blijvende gezondmaking van de wereld-petroleumindustrie.

Twée voorname stemmen ten gunste van deze ongetwijfeld nog zeer in de verte liggende oplossing hebben zich doen hooren: de enkele maanden geleden door den Heer Deterding geuite en de ongeveer gelijktijdig door den nieuwen leider van de Sojusneft gesproken woorden. Sir Henri verklaarde in antwoord op de vraag van een interviewer¹⁾, waarom hij

„twee jaren geleden den Russen zijn hand voor een overeenkomst had gereikt, hoewel hij zich van hun nadeeligen invloed voor de markt zeer wel bewust was”, „dat de overeenkomst niet van zijn concern, doch van de met hem bevriende Amerikanen was uitgegaan, met wie hij zich in het belang eener rustiger markt solidair verklaard had. Ook ten aanzien van de Deutsche markt wijst hij voor zoover hem persoonlijk betreft een deelname aan eventuele onderhandelingen met de Russische vertegenwoordigers af, maar hij zal ook in dit geval lyaal genoeg zijn, een overeenkomst niet onmogelijk te maken, voor zoover althans voor zijn concern in Duitschland daaruit geen nadeelige gevolgen voortvloeien.”

De Heer Gansjin zijnerzijds liet zich tegenover een vertegenwoordiger van het officiële Russische telegraaf-agentschap „Tass” omtrent de uitvoerpolitiek der Russische petroleumindustrie als volgt uit:

„De petroleumuitvoer zal in absolute cijfers bezien, een toename toonen, zij het ook dat een steeds grooter wordend deel van de productie uitsluitend voor verbruik in het binnenland zal dienen. Reeds in het loopende jaar kwam bijna 69 pCt. van de olie op de binnenlandsche markt en slechts 31 pCt. werd uitgevoerd. Het procentuele aandeel van den export zal in de toekomst lager worden. Men zal evenals vroeger streven naar het verstevigen der zakelijke relaties met de onafhankelijke firma's en met alle mogelijke middelen de verbinding met landen, welke zelf geen petroleumvelden bezitten, onderhouden. Tevens wordt het vertegenwoordigend apparaat in het buitenland uitgebreid, maar ook het onderhouden van vriendschappelijke betrekkingen met die takken der wereld-petroleumtrusts, waarmede men tot dusver gemeenschappelijke belangen wist te vinden, zal niet worden nagelaten.”

Is het vermetel, uit deze beide verklaringen de mogelijkheid eener overeenkomst te willen hooren, al moge deze dan ook gezien den eisch der Russen, de in het vijfjarenplan voorgenomen opvoering der ruwolieproductie, der verwerking en van den afzet naar het buitenland als iets onwrikbaars daarbij aan te nemen, naast den wensch der groote concerns, niets van het eenmaal veroverde afzetgebied prijs te geven, de grootste moeilijkheden opleveren? De na overwinning der economische wereldcrisis zeker weder te verwachten toename van het wereldverbruik aan petroleumproducten, vooral aan benzine, biedt wellicht de mogelijkheid voor het waarborgen van grootere afzetkwantums aan de Russen, zonder al te groote benadeeling van de olieconcerns, welke in stabielere marktverhoudingen tot op zekere hoogte een schadeloosstelling voor den te betalen prijs zullen kunnen vinden. Slechts wanneer een regeling van de wereldproductie aan ruwolie, de verwerking en den afzet daarvan, alle belanghebbenden omvat, individueele eeroezucht door systematische samenwerking, strijd om of op een bepaalde markt door gebieds- en quota-verdeeling wordt vervangen, zal de petroleumindustrie blijvend gezond kunnen worden.

Dr. WILHELM MAUTNER.

¹⁾ Dr. Tokayer in „Sir Henri Deterding über die Krise in der Welt-Erdölwirtschaft”, „Tägliche Berichte über die Petroleumindustrie”, No. 31 1931.

DE INTERNATIONALE KOLONIALE TENTOONSTELLING TE PARIJS.

De internationale koloniale tentoonstelling te Parijs belooft mooi en interessant te worden. Belooft, moeten wij schrijven, want de eerste dagen na de opening was nog slechts een klein gedeelte van het inwendige der vele paviljoens te bezichtigen. Bij de officiële opening was er — behalve een grote militaire demonstratie — niet veel anders te zien dan de getrouw nagemaakte prachtige tempel van Angkor Vat, waarvan men in onze kranten en geïllustreerde tijdschriften de afbeeldingen heeft kunnen zien, en het uiterlijk der paviljoens. En zelfs aan verschillende van deze werd nog druk getimmerd, gezaagd en geverfd. Enige dagen na de opening kon men het inwendige bezichtigen van de Nederlandse en Deense paviljoens, van de paviljoens van Cochinchina, Cambodja en Annam en iets van de afdelingen Marokko en Tunis. Onze indrukken zijn dus ver van volledig. België was niet klaar. Italië was niet klaar. Hindostan, de Vereenigde Staten, de staten van de Levant waren niet klaar. De paviljoens van Nieuw Caledonië, Martinique, Réunion, Guadeloupe, Frans West-Afrika, Frans Equatoriaal Afrika, Madagascar, enzovoort, waren niet klaar. De wandelwegen en bloemperken waren niet klaar. De verlichting van gebouwen, zuilen, torens, fonteinen bij avond, die toverachtig belooft te worden, funktioneerde nog niet. Maar, zoals gezegd, wat klaar was, was veelbelovend.

Wat bij deze tentoonstelling dadelijk treft, is de zin der Fransen voor een mooie, brede aanleg. De hoofdingang tot het tentoonstellingsterrein, een brede oprijlaan, geflankeerd door hoge, vierkante zuilen, is buitengewoon goed geslaagd. Met eenvoudige middelen is hier veel bereikt. De geest die dit heeft gewrocht is dezelfde als die, welke aan het centrum van Parijs zelf, de brede vlucht van Place de l'Etoile — Avenue des Champs Elysées — Place de la Concorde — Jardin des Tuileries tot het Louvre zulk een voorname schoonheid heeft gegeven.

In de paviljoens van Cochinchina zijn zeer fraaie en kunstzinnige diorama's te zien. In het paviljoen van Cambodja trekt een mooie groep van levensgrote beelden de aandacht, gelovige Boeddhisten voorstellend, die hun gaven op het binnenplein van een kleine tempel komen offeren en de zegen afsmeeken van de Verlichte. Behalve deze diorama's en beeldengroep is er in de genoemde paviljoens nog veel schoons en merkwaardigs te zien: prachtige staatsiegewaden, tal van kunstvoorwerpen, wapens, muziekinstrumenten, weefsels (die vaak veel op die van onze Oost gelijken), verkleinde afbeeldingen van woningen, afbeeldingen van dansen en feesten, platen en fotografieën, enz.

Zeer goed is het kleine paviljoen waarmee Denemarken is uitgekomen. De bezoeker van de tentoonstelling, wiens verbeelding in de meeste paviljoens op tropiese en subtropiese landen wordt gericht, vindt zich daar plotseling verplaatst in Groenland. Het sobere bestaan der Groenlanders, de flora en fauna van het hoge noorden, de zwijgende schoonheid van menig Groenlands kustlandschap kan men er aanschouwen. En wij zien, dat ook dit koloniale land van sneeuw en ijs niet vergeten wordt door de zending; dat het zijn scholen heeft gekregen en zijn hospitalen.

In de winkelgalerijen van het Marokkaanse paviljoen zitten de kooplieden van gene zijde der Middellandse Zee bij hun uitgestalde koopwaren. Het spreekt vanzelf, dat men er van alles kan krijgen wat de nijverheid van Noord-Afrika, en misschien ook die van Europa, voortbrengt aan aantrekkelijke voorwerpen, die een tentoonstellingspubliek tot kopen kunnen verleiden. Dan zijn er natuurlijk nog de nodige attracties (Moorse dansen, een Moors restaurant, enz.) zonder welke een grote tentoonstelling het niet kan stellen.

Tot slot vermelden wij het Nederlandse paviljoen, dat gelukkig op tijd klaar was en dan ook bij de be-

zoekers der eerste dagen veel belangstelling trok. Het is buitengewoon mooi en het bevat zeer veel bezienswaardigs. De architect heeft zijn motieven voornamelijk aan Baliëse tempelbouw- en decoratiekunst ontleend. Men moet het bewonderen, hoe goed de moderne techniek er in slaagt om met zeer licht materiaal de illusie te wekken van zware en oude stenen muren, poorten en zuilen. Het geheel is zeer boeiend, rijk en voornaam. Het paviljoen binnentredend bevindt men zich in een prachtige, ruime zaal met marmeren vloer. Een reusachtige hanglamp van Menangkabaus model, een waar kunstwerk, verlicht deze geweldige ruimte, waarvan het dak door mooi bewerkte houten zuilen wordt gedragen. Het is a.h.w. een Javaanse pendopo, maar door muren afgesloten. Tegenover de hoofdingang een groot portret van de Koningin. Aan de wanden grote muurschilderingen, Indies leven in beeld brengend, en mooie Indiëse doeken. Links en rechts loopt deze centrale voorhal uit op een paar kleinere ruimten, die benut zijn voor de opstelling van allerlei bezienswaardigs. Deze ruimten eindigen in twee zeer schone diorama's, een Baliëse en een Preangerlandschap weergevend. De bezoeker van deze tentoonstelling overschouwt hier werkelijk een paar stukken van het mooie Indiëse berglandschap.

In het midden van het paviljoen wacht de bezoeker, die de monumenten van de Hindoejavaanse bouwkunst kent, nog een verrassing. Het inwendige van Java's schoonste bouwwerk, de Mendoet-tempel, is er getrouwelijk afgebeeld. Ook hier moet men de moderne kunst der nabootsing bewonderen.

Zoals gezegd is het paviljoen buitengewoon rijk aan bezienswaardigheden. Het heeft ook een eigen karakter temidden van deze tentoonstelling. Veel meer dan anderen hebben onze mensen allerlei wetenswaardigs door middel van elektrisch verlichte borden in beeld gebracht. Soms is men zelfs te ver gegaan en heeft men getracht door automatisches aan- en uitgaande lichtjes een voorstelling te geven van zaken die daarvoor te ingewikkeld zijn. Zo b.v. het bord dat de inrichting van het onderwijs laat zien. Ik geloof niet dat iemand die het Indiëse onderwijsstelsel niet reeds kent veel wijzer zal worden door naar al die lichtjes te kijken. Maar zeer veel is ook voortreffelijk geslaagd. Wat Indië betekent op het gebied van landbouw, nijverheid, scheepvaart, handel, men ziet het hier duidelijk voor zich. Men krijgt een denkbeeld van de betekenis der tropische ziekten en van onze inspanning op het gebied der volksgezondheid. Men krijgt een denkbeeld van de arbeid van zending en missie, van de irrigatie, van de landsfinanciën en van de uitbreiding der bestuurszorg, van de benauwende bevolkingsdichtheid van Java, kortom van allerlei, wat er van Indië te weten valt.

Bescheiden en toch indrukwekkend is de kleine afdeling, aan de landsverdediging gewijd. Een voorstelling van een Europees en een Inlands militair, eenige oude wapenen, een paar platen, een model van een onzer nieuwe kruisers en daarboven in lichtende letters „Je Maintiendrai”.

Ook Suriname en Curaçao zijn niet vergeten. Integendeel, ze zijn ruimschoots vertegenwoordigd.

De Molukse zeetuin, velen welbekend van de koloniale tentoonstelling te Arnhem, is in een afzonderlijk paviljoen ook hier weer te zien. Het paviljoen der partikuliere exposanten was nog niet gereedgekomen. Tegenover het Nederlandse paviljoen een restaurant van Warong Djawa, waar men zich te goed kan doen aan de lekkernijen van de Indiëse keuken en aan een goed kop tee. In een gans ander tempo dan het gehaaste van de Parijse kellners bedienen u hier de „djongos” van onze mailboten.

Wie de tentoonstelling wil zien en zelf de tijd van zijn bezoek kan bepalen, doe het in de maand September. Alles zal dan gereed zijn en men heeft het voordeel van een aangenamer temperatuur dan die, welke te Parijs gewoonlijk in de mid-zomermaanden heerst.

DE RIJKSMIDDELEN.

In dit nummer treft men aan het gebruikelijke overzicht van de opbrengst der Rijksmiddelen over de maand April 1931, afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden, in vergelijking gebracht met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken van 1930.

De gewone middelen brachten in de afgelopen maand *f* 39.072.400 op tegen *f* 44.145.900 in April 1930 en vertoonden mitsdien een achteruitgang van *f* 5.073.500. De totale opbrengst bleef voorts bij de raming een bedrag van *f* 85.600 ten achter.

In verband met de wijziging van de financieele verhouding tusschen Rijk en gemeenten behoeven de hier gegeven vergelijkende cijfers eenige rectificatie. Zooals bekend, wordt de grondbelasting, te beginnen met het belastingjaar 1931, nog slechts voor één vierde en de personeele belasting, te beginnen met hetzelfde dienstjaar, in het geheel niet meer medegerekend. Laat men daarom de beide genoemde belastingen buiten beschouwing, dan wordt de vergelijking voor het loopende jaar iets gunstiger. Immers, dan blijkt, dat de opbrengst der overige middelen in de afgelopen maand slechts *f* 2.571.300 bij die van April 1930 ten achter is gebleven, terwijl met de maandraming thans een voordeelig verschil wordt verkregen van *f* 445.400.

De totaal-opbrengst over de eerste vier maanden van dit jaar bedroeg *f* 154.856.200, d.i. *f* 14.380.800 minder dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. Ook de raming werd in genoemde periode niet bereikt; de opbrengst was n.l. *f* 1.775.800 lager. Ook deze cijfers ondergaan nogal een belangrijke wijziging, wanneer, om een meer zuivere vergelijking te verkrijgen, de grondbelasting en de personeele belasting worden verwaarloosd. Dan blijkt toch, dat de overige middelen in 4 maanden *f* 10.762.400 minder hebben opgeleverd dan in het vorige jaar en dat zij *f* 7.935.900 bij de verwachting zijn achtergebleven.

In vergelijking met de overeenkomstige maand van het vorig jaar vertoont in April j.l. de zout-, de gedistilleerd-, de suiker- en de tabakaccijns, alsmede de domeinen een hooger opbrengstcijfer. Daarentegen brachten minder op de grondbelasting, de personeele belasting, de inkomstenbelasting, de vermogensbelasting, de dividend- en tantiëmebelasting, de rechten op den invoer, het statistiekrecht, de geslacht-, de wijn- en de bieraccijns, de belasting op gouden en zilveren werken, de rechten en boeten van zegel, de rechten en boeten van registratie, de rechten en boeten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking en de loodsgelden. Een daling derhalve over vrijwel de geheele linie, al viel in vergelijking met de vorige maand ook een geringe verbetering waar te nemen.

De grondbelasting gaf in de afgelopen maand nog een opbrengst van *f* 701.400 of *f* 1.520.400 minder dan in April 1930. Gerekend over vier maanden bedroeg de vermindering in opbrengst *f* 2.523.900. De daling zit in het belastingjaar 1931, waarvan nog slechts $\frac{1}{4}$ onder de Rijksmiddelen wordt geboekt. Het grootste deel der ontvangsten had echter betrekking op oude dienstjaren en deze leverden zelfs *f* 54.400 meer op dan in de eerste vier maanden van 1930. Aan deze omstandigheid is het ook toe te schrijven, dat reeds in totaal *f* 5.167.200 binnenkwam, terwijl het geheele voor 1931 geraamde opbrengstcijfer *f* 5.800.000 bedraagt.

De personeele belasting vertoont een negatieve opbrengst. In de maand April hebben de slotuitkeeringen wegens provinciale- en gemeente-opcenten betreffende het vorige dienstjaar plaats en doordat van 1931 af de personeele belasting niet meer ten behoeve van het Rijk wordt geheven, was het bedrag dezer slotuitkeeringen hooger dan de opbrengst van dit middel in de afgelopen maand. Vergeleken met de overeenkomstige maand van het vorige jaar was zoo-

doende een daling in opbrengst te bespeuren van f 981.900; gerekend over vier maanden beliep de teruggang f 1.094.500. Op het nieuwe belastingjaar zijn nog maar weinig gelden ontvangen en daar de oude dienstjaren nog geheel ten voordeele van het Rijk komen, doet zich hier het verschijnsel voor, dat reeds meer dan het geheele voor 1931 geraamde bedrag (f 4.326.100 tegen een raming van f 4.200.000) kon worden geboekt.

Bij de inkomstenbelasting viel opnieuw een geringe daling waar te nemen (van f 254.200). Daarentegen werd de gemiddelde maandraming met niet minder dan f 3.589.300 overschreden, doch de maanden April en Mei zijn voor dit middel steeds de gunstigste. Gerekend over vier maanden werd in het loopende jaar f 1.269.500 minder geïnd dan in het vorige, terwijl boven het evenredig deel der raming een surplus van f 4.926.700 werd verkregen. Dit nadeelig verschil spruit voort uit den invloed der tijdsomstandigheden op de kohierbedragen van den dienst 1930/1931. De aanslagen voor de oude belastingjaren ondervinden uiteraard den invloed der malaise nog maar in geringe mate. Bij vergelijking van de ontvangsten over de eerste vier maanden van 1930 en 1931 blijkt, dat de ontvangen bedragen als volgt over de verschillende dienstjaren kunnen worden verdeeld:

	Jan. t/m. April 1930	Jan. t/m. April 1931
1927/1928	f 147.200	—
1928/1929	„ 785.300	f 145.100
1929/1930	„ 33.597.000	„ 827.500
1930/1931	—	„ 32.287.400
	f 34.529.500	f 33.260.000

Evenals de vorige maand deelde ook nu de vermogensbelasting slechts met een gering bedrag in de algemeene daling. De teruggang beliep niet meer dan f 18.600 over één maand; over het tijdvak Januari t/m. April was het decrees f 207.900. Wat de raming betreft, valt de vergelijking schijnbaar gunstiger uit; tot dusver werd een voorsprong van f 720.700 verkregen, doch de eerste maanden van het jaar zijn voor dit middel doorgaans voordeel. Toch valt de loop van deze belasting tot dusver niet tegen; de terugslag der conjunctuurwisseling is voornamelijk eerst in de toekomst te verwachten.

De dividend- en tantiëmbelasting wees een lager opbrengstcijfer aan van f 671.700. Door dezen tegenvaller werd de achterstand bij het vorige jaar niet onbelangrijk vergroot (in totaal werd f 809.100 minder ontvangen). Nu mogen de eerste maanden van het jaar voor deze belasting geen maatstaf zijn; eerst in April en de volgende maanden begint de opbrengst gewoonlijk ruimer te vloeien, nadat de jaarverslagen van verschillende ondernemingen gepubliceerd zijn. Dat in de eerste 4 maanden f 3.193.600 minder dan de raming werd ontvangen, behoeft dan ook op zichzelf nog niet te verontrusten. Het lijdt echter geen twijfel, of de dividenden zullen ditmaal over het algemeen lager zijn dan in het vorige jaar, zoodat de verwachtingen niet hoog gespannen kunnen zijn.

Dat de invloed der economische omstandigheden zich bij de invoerrechten weer zou doen gelden was te verwachten; de teruggang bedroeg ditmaal f 467.000. Over het tijdvak Januari t/m. April is reeds een achterstand van f 2.419.600 ontstaan. Ten aanzien van de raming staat de zaak weinig beter; hier valt een nadeelig verschil van f 2.051.200 te constateeren. In deze cijfers weerspiegelt zich zoowel de daling der eenheidsprijzen als de vermindering van den invoer. Ook het statistiekrecht vertoont duidelijk de sporen van den scherpsten teruggang van onzen buitenlandschen handel. In de afgelopen maand daalden de ontvangsten met f 64.500, over de eerste vier maanden met f 313.500, hetgeen betekent, dat de ontvangsten met bijna een kwart zijn teruggelopen.

De accijnzen vertoonden een onderling verschillend

beeld. De zoutaccijn wees ditmaal een accres aan van f 4.200, welk voordeeltje intusschen in het niet verdwijnt bij den in de eerste drie maanden van het jaar ontstaenen achterstand. De middelenstaat wijst over 4 maanden een voor 1931 nadeelig verschil aan van f 71.800. Toch waren de ontvangsten op zichzelf beschouwd niet onbevredigend, immers over 4 maanden slechts f 11.100 beneden $\frac{1}{3}$ der raming, waarbij valt te bedenken, dat de opbrengst voor 1931 f 500.000 hooger is geraamd dan die voor 1930. Met den geslactaccijn blijft het minder goed gaan; de lagere vee prijzen alsmede de toenemende invoer van Deensch vleesch hadden tengevolge, dat de ontvangst in de afgelopen maand met f 272.500 afbrokkelde. Gerekend over 4 maanden leed de schatkist een verlies van f 1.018.400. De wijnaccijn gaf in de afgelopen maand f 4.500 minder; de beide eerste maanden van het kwartaal zijn voor dit middel echter van weinig belang. De gedistilleerdaccijn vertoonde een stijging van f 358.700, hetgeen zijn oorzaak vindt in de verhooging van den accijn van f 180 tot f 200 per HL., terwijl bovendien verhooging wordt nagevorderd voor het gedistilleerd, op het tijdstip van inwerkingtreding der verhooging in opslagplaatsen aanwezig. Feitelijk heeft echter de gedistilleerdaccijn niet zoo ruim gevloeid als uit bovenstaand cijfer zou zijn af te leiden, daar de maand April in 1931 5 vervaldagen van den krediettermijn telde tegen slechts 4 in 1930. Dank zij de hooge ontvangsten in de beide eerste maanden van het jaar kon tot dusver f 867.300 meer worden geboekt dan in het tijdvak Januari t/m April 1930. Het bier gaf ditmaal f 93.300 minder, waarbij intusschen moet worden bedacht, dat de ontvangsten in de eerste maanden van het vorige jaar abnormaal hoog waren; dit verklaart ook het nadeelig verschil over de eerste 4 maanden ad f 442.100. De suikeraccijn vertoonde een accres van f 109.900, waarbij de in de vorige maanden ontstane achterstand evenwel niet kon worden gemaakt; gerekend over vier maanden kwam in het loopende jaar nog f 283.200 minder binnen dan in 1930. Tenslotte de tabakaccijn, die ditmaal weer een surplus (van f 261.300) voor de schatkist opleverde. Blijkbaar wordt op dit genotmiddel niettegenstaande de slechte tijdsomstandigheden nog niet veel bezuinigd. Het is ook mogelijk, dat met het oog op de a.s. heffing van 30 procent op de sigarettenaccijn ten bate van het Leeningfonds vóór de invoering der verhooging inslag van voorraden door particulieren heeft plaats gehad. Tot dusver heeft deze accijn zich goed op peil kunnen handhaven; gerekend over vier maanden viel een toeneming in opbrengst vast te stellen van f 294.300.

De belasting op gouden en zilveren werken leverde f 12.000 minder op; over vier maanden bedroeg de daling f 66.200.

De zegelrechten gaven ditmaal een lagere ontvangst van f 527.400, waarmede het accres van Maart jl. weer grotendeels werd teniet gedaan. Voor een bedrag van f 70.600 komt deze verlaging op rekening der beursbelasting. Overigens leverde laatstgenoemd onderdeel over vier maanden f 22.700 meer op dan in het vorige jaar door de uitgifte van talrijke conversieleeningen, mogelijk geworden door den lagen rentestand. Hieruit blijkt, dat de crisis op een enkel middel ook wel een gunstigen invloed kan uitoefenen. De registratierechten maakten weer een poover figuur; de teruggang bedroeg ditmaal f 850.700. Gerekend over vier maanden werd in 1931 reeds f 5.040.600 minder ontvangen, waardoor de ontvangsten tot op ongeveer de helft zijn teruggebracht. Geen oprichting van naamloze vennootschappen, weinig kapitaalsuitbreiding, minder overdrachten van vast goed e.d. zijn de factoren voor dit ongunstig resultaat.

De successierechten daalden met f 101.300. Toch ondervindt deze belasting nog slechts in geringe mate

de gevolgen der malaise. Over 4 maanden kwam zelfs nog f 463.600 binnen boven de ontvangsten van het vorige jaar en f 317.200 meer dan het evenredig deel der raming. Bij de berekening der rechten geldt nog de waarde van 8 maanden geleden. De slechte tijden voor dit middel zijn nog niet angebroken.

De domeinen verschaffen f 36.600 méér, daarentegen de loodsgelden f 4.100 minder. Laatstgenoemd middel wees, gerekend over vier maanden, een teruggang van f 168.000 aan, bewijs van den slechten toestand in het havenbedrijf.

De inkomsten van het „Leeningfonds 1914” daalden van f 8.511.100 tot f 6.517.300. De Verdedigingsbelasting bracht ditmaal f 2.176.200 op. Gerekend over vier maanden liepen de inkomsten van het fonds in totaal met f 7.547.600 terug.

Voor het „Wegenfonds” kwam in de afgelopen maand f 4.058.000 binnen tegen f 3.696.100 in April 1930. Van eerstgenoemd bedrag komt f 4.016.000 op rekening van de wegenbelasting (April is de gunstige maand voor dit middel), terwijl de rest of f 42.000 door de rijwielbelasting wordt bijgedragen. In de eerste vier maanden kwam aan het Wegenfonds ten goede f 5.697.100, waarvan f 5.609.300 wegenbelasting en f 87.800 rijwielbelasting. In het vorige jaar bedroegen de beide laatstgenoemde opbrengstcijfers onderscheidenlijk f 5.058.100 en f 121.300.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE GROOTE DUITSCHE BANKEN IN 1930.

Prof. Dr. K. Mellerowicz te Berlijn schrijft ons:

Het scherper worden van de economische crisis in 1930 heeft op de balansen van de groote Duitse banken zijn stempel gedrukt en had een reeks van verschijnselen tengevolge, die een ongunstigen invloed hebben uitgeoefend op de ontwikkeling van de bankzaken, waartegenover het natuurlijke aanpassingsvermogen van de Duitse credietbanken aan de wisselingen der conjunctuur niet bestand bleek. Het kenmerk van de Duitse „algemeene” bank, waarvan men in de Berlijnsche grootbanken en de provinciale banken op aandeelen de typische voorbeelden vindt, bestaat in het combineeren van beurs- en emissiezaken enerzijds en rekening-courant-zaken anderzijds. Het feit, dat de beurs- en de economische conjunctuur vaak tijdelijk niet parallel loopen en dat de industriële opbloei vaak langer duurt dan de hausse ter beurze, stelt de algemeene banken in staat om na de ineerstorting van de hausse op de beurs een compensatie voor de beurs- en emissiezaken te zoeken in eene uitbreiding van de financiering van industrie en handel. Door de in de tweede helft eener hausse toenemende verstijving van de kapitaalmarkt zijn de banken vaak genoodzaakt om niet alleen de credietbehoefte van de industrie op korten termijn, doch ook die op langen termijn te financieren. De conjunctuuromslag heeft dan een afneming van de vraag naar crediet en een geleidelijke verruiming van de geld- en kapitaalmarkt tengevolge en de politiek van de credietbanken zal dan in haar eigen belang daarop gericht moeten zijn, om door emissies ten behoeve van de industrie, welke opbrengst tot dekking van de bankcredieten wordt angewend, de financiering van de kapitaalbehoefte van de industrie op korten termijn om te zetten in eene financiering op langen termijn door middel van eene emissie van aandeelen of obligaties en daarmee haar eigen illiquiditeit te voorkomen, of, voorzover deze reeds is ontstaan, te corrigeren.

Na het intreden van de depressie is deze wijze van consolideering der bankcredieten mislukt, omdat de Duitse en buitenlandsche kapitaalmarkten niet in staat bleken veel op te nemen en, voor zover er aanbod van kapitaal bestond, de belangstelling uitging naar andere dan industriepapieren. Het mislukken der consolidatie van de credieten in rekening-courant

had een groote illiquiditeit van de banken tengevolge en noopte tot belangrijke afschrijvingen op den post debiteuren. De positie van de banken werd nog moeilijker door de groote schulden op korten termijn aan het buitenland. Bij het onbevredigend resultaat van de industriële credieten kwam nog de baisse in de beurszaken, terwijl de katastrofale koersdaling belangrijke afschrijvingen op den post „effecten en consortia” eischte.

De bovengeschetste verschijnselen deden zich reeds in 1929 voor, doch zij werden in 1930 door het voortduren van de depressie verscherpt. Alhoewel de Berlijnsche grootbanken in 1929 ten deele op goede gronden, hadden besloten tot handhaving van de stabiliteit van het dividend, dat zij ook vroeger hadden uitgekeerd, zoo waren zij door de katastrofale verscherping van de crisis in 1930 genoopt tot gemeenschappelijke verlaging van haar dividenden met 4 pCt. Sommige waren er zelfs voor om ditmaal in het geheel geen dividend uit te keeren. Wanneer niettemin tot uitkeering van een 4 pCt. lager dividend werd besloten, ofschoon de directies door de keer, welke de bankzaken, zooals bekend, hadden genomen, gemakkelijk in staat geweest zouden zijn om het passeeren van het dividend te rechtvaardigen, zoo geschiedde dit met het oog op haar prestige in binnen- en buitenland en niet in de laatste plaats in verband met de beurs en de koersontwikkeling van haar eigen aandeelen, welke beïnvloeding den banken gedurende het laatste jaar duur te staan kwam.

* * *

De waardevermindering van de effecten en de debiteuren waren de twee voornaamste oorzaken van het verlies in het afgelopen boekjaar. Door de voortdurende koersdaling waren de banken gedwongen tot omvangrijke interventies bij de tot haar belangensfeer behorende effecten en bij haar eigen aandeelen. De ontwikkeling op kapitaalmarkt en beurs verhinderde de afwikkeling van een reeks van transacties en leidde tot stagnatie in de beurszaken. Deze gang van zaken was zoo algemeen bekend, dat de groote banken voor het bekend maken van de afschrijvingen op den post effecten en consortia niet behoeften terug te schrikken. De Dresdner Bank en de Danat Bank hebben bedragen van resp. rond 6 en 10 miljoen afgeschreven, de Deutsche Bank und Disconto-Gesellschaft en de Commerz- und Privat-Bank resp. rond 12,3 en 4,6 miljoen. De op rekening van effecten en consortia ontstane winsten waren daarbij reeds bij voorbaat afgeboekt. In hoeverre de aangegeven verliezen met de werkelijkheid overeenstemmen, in hoeverre daarbij stille reserves werden afgeboekt en eventueel nieuwe werden gevormd, is niet na te gaan. De DD-bank deelt mede, dat haar effecten en deelnemingen in consortia, voor zover genoteerd, tot den koers van 31-December 1930 of lager, voor zover niet op de beurs genoteerd, tot zeer voorzichtige waardeering te boek staan.

Verschillende jaarverslagen maken melding van den last, die op de banken werd gelegd door de interventies ter beurze, zonder dat daarbij gedetailleerde gegevens worden verstrekt. Alleen de DD-Bank deelt mede, dat zij tot het einde van het jaar nominaal 35 miljoen eigen aandeelen, ten deele op de markt, ten deele van bevriende zijde, heeft aangekocht, en dat een algemeene vergadering later, wanneer de toestanden zullen zijn veranderd, omtrent het gebruik daarvan een beslissing zal nemen. De directie denkt er blijkbaar aan om, in tegenstelling tot de andere groote banken, het aandeelenkapitaal door intrekking van eigen aandeelen te verlagen en daarmee de verhouding tusschen eigen en vreemd kapitaal, welke bij haar minder gunstig was dan bij de andere Duitse en bij de Engelsche en Fransche groote banken, te verbeteren.

* * *

De hoop op een opleving van de emissiezaken ging

niet in vervulling. De buitengewone liquiditeit van de geldmarkt tijdens het eerste halfjaar ging ongetwijfeld gepaard met een zekere ontspanning op de kapitaalmarkt. Daarna begon de geld- en kapitaalmarkt echter door het uitbreken van eene vertrouwenscrisis, het wegtrekken van buitenlandsche gelden en de kapitaalvlucht gedurende het tweede halfjaar sterk aan te trekken.

Het is kenmerkend voor de ontwikkeling van de emissiezaken van het vorige jaar, dat de belangstelling van het belegging zoekende kapitaal overwegend uitging naar één enkele soort effecten, de pandbrieven. Hypotheekbanken en publiek-rechtelijke grondcredietinstellingen konden speciaal in de eerste helft van het jaar den verkoop van pandbrieven belangrijk uitbreiden. Hierbij waren de groote banken in de eerste plaats betrokken. De DD-Bank heeft rond 30 pCt. van de totale uitgifte der hypotheekbank- en gewestelijke pandbrieven bij haar cliënten geplaatst. Het afgelopen boekjaar was derhalve voor de gemeentelijke en gewestelijke grondcredietzaken buitengewoon gunstig. De door den grooteren verkoop van pandbrieven mogelijk geworden uitbreiding van het hypotheecaire crediet had een stijging van de winst tengevolge, waardoor de hypotheekbanken in staat waren, het dividend van het vorige jaar te handhaven en ten deele zelfs met 1 tot 2 pCt. te verhoogen.

Ook in ander opzicht was het afgelopen boekjaar en de daarop volgende tijd voor de ontwikkeling van de hypotheekbanken opmerkelijk. In 1930 breidde de in vroegere jaren begonnen concentratiebeweging zich verder uit in den vorm van eenige fusies van hypotheekbanken. Verreweg de belangrijkste fusie, die met medewerking van groote Deutsche banken plaats had, was die van de Preussische Pfandbrief-Bank, de Preussische Central-Bodenkredit A.-G. en eenige andere hypotheekbanken, tot de Deutsche Central-bodenkredit A.-G. De DD-Bank noemt deze op haar initiatief en onder haar leiding tot stand gekomen fusie verreweg de belangrijkste van haar consortiale transacties van het vorige jaar. De reorganisatie van de Preussische Centrallandschaft en de uitvoering van het plan tot steun aan het Oosten geven blijk van de belangstelling, die de landbouw bij de voorziening met hypotheecair crediet ondervindt. Ook de oprichting, met medewerking van groote Deutsche banken, van de beide groote internationale landbouwcredietinstellingen te Amsterdam en Bazel verdient hier te worden vermeld.

Tegenover de belangstelling, die de gemeentelijke en gewestelijke hypotheecaire credietvoorziening ondervond, was de financiering van de industrie op langen termijn beslist onvoldoende. De uitgifte van industriële obligaties en aandeelen bleef verre bij den verkoop van pandbrieven ten achter. Juist steun aan de industrie zou niet alleen in het belang van deze laatste, doch ook in dat der banken zelf zijn geweest. Consolidatie van de opgelopen bevroren credieten in rekening-courant, waarmee de banken sedert jaren niet alleen de credietbehoefte van de industrie op korten, doch ook op langen termijn, hadden gefinancierd, was noodig. De onvoldoende industriële emissiezaken springen tegenover het succes van de uitgifte van pandbrieven wel zeer sterk in het oog. Het overwicht van den pandbrief in de concurrentie met industriële obligaties moet in de eerste plaats daaraan worden toegeschreven, dat de pandbrief, wat veiligheid en rendement betreft, aan het beleggingzoekend kapitaal meer vermocht te bieden. Ook de credietvraag der openbare lichamen wist zich tegenover die der industrie te handhaven, omdat deze bij de rentebepaling niet in die mate rekening behoeften te houden met het gebruik van het op te nemen kapitaal als de industrie. De uitgifte van aandeelen bleef bij het niet-rendereen van talrijke maatschappijen, de koersnotering op de beurs en de onzekerheid omtrent de economische ontwikkeling slechts van geringe beteekenis.

Wellicht ware niettemin, als de banken meer moeite hadden gedaan voor industriële emissies, een ietwat gunstiger resultaat bereikt, waarvan de banken meer geprofiteerd zouden hebben dan van een toeneming van den verkoop van pandbrieven.

Het natuurlijk gevolg van de continuatie van de industriële credieten in rekening-courant was een toenemende illiquiditeit van de debiteuren en aanzienlijke verliezen op deze soort van voorschotten, welker zekerheid bovendien door de waardevermindering van de aanwezige dekking belangrijk werd geschaad. De toestand werd nog erger door het feit, dat de samenstelling van de crediteuren sedert de stabilisatie essentieel was veranderd. Tengevolge van de spanning tusschen de Deutsche en buitenlandsche geldtarieven kwamen vele buitenlandsche gelden op korten termijn naar Duitschland, hetgeen voor de credietbanken bij den geringen omvang van het sparen in het eigen land en de toenemende concurrentie van publiekrechtelijke bankinstellingen zeer aangenaam was.

Deze gelden werden tijdens de beurschausse van 1926 in hoofdzaak in beurstransacties gestoken; na de ineenstorting van de beursconjunctuur werden zij ter bevrediging van de groote credietbehoefte van den landbouw gebruikt. Met de toeneming van de buitenlandsche crediteuren steeg echter de liquiditeitsgevoeligheid van de credietbanken in sterke mate. Bij de buitenlandsche gelden op korten termijn toch bestond het gevaar van plotselinge onttrekking niet alleen om economische redenen, zooals verstijving van de buitenlandsche geldmarkten, doch ook in geval van politieke moeilijkheden. De enorme onttrekking van buitenlandsche gelden tijdens de onderhandelingen over het herstellvraagstuk te Parijs in het voorjaar van 1929 en na de verkiezingen voor den Rijksdag in September 1930 stelde het gevaar van de buitenlandsche schuld op korten termijn duidelijk in het licht. De banken hebben in beide gevallen de liquiditeitsproef doorstaan door omvangrijke herdiscontoeering van wissels, door uitbreiding van acceptcrediettransacties en tenslotte door haar buitenlandsch nostro-tegoed aan te spreken.

Het terugtrekken van buitenlandsche gelden op korten termijn, waarbij nog de binnenlandsche kapitaalvlucht kwam, komt tot uiting in de afnemering van de crediteuren. De buitenlandsche crediteuren, incl. de „vanwege de cliënten bij derden gebruikte credieten”, nemen ongeveer twee vijfden van de totale creteuren in beslag en bestaan voor verreweg het grootste deel uit verplichtingen in buitenlandsche valuta. De „vanwege de cliënten bij derden gebruikte credieten” nemen een aparte plaats onder de buitenlandsche crediteuren in. De buitengewone stijging van dezen balanspost na de stabiliseering houdt verband met de wijziging van de methode van financiering van in- en uitvoer door de credietbanken. De Deutsche credietbanken gingen er voor eenige jaren toe over om voor de financiering van den invoer in Duitschland niet meer, zooals vroeger, den buitenlandschen exporteur op haar, doch op een met haar bevriende bank in het buitenland te laten trekken. Ook verstrekken de Deutsche banken thans uitvoervoorschotten in den vorm van acceptfaciliteiten bij een buitenlandsche bank. De reden van deze verandering is te vinden in de spanning tusschen de Deutsche en de buitenlandsche rentetarieven. De uit de accepten van de buitenlandsche banken voortspruitende verplichtingen van de Deutsche banken tegenover deze vormen den bovengenoemden balanspost, welke natuurlijk zijn tegenpost onder de voorschotten op goederen vindt. Deze „vanwege de cliënten bij derden gebruikte credieten” moeten, vanuit het standpunt van de liquiditeit bezien, anders worden beoordeeld dan de overige crediteuren in het buitenland. Zij worden in beginsel vereffend door de afwikkeling van de financierings-transacties bij in- of uitvoer, naar aanleiding waar-

van zij zijn ontstaan. Een beperking van de accept-faciliteiten der Deutsche credietbanken bij bevriende buitenlandse banken tijdens de vertrouwenscrisis kwam, naar men mag aannemen, niet voor. De financiering van den buitenlandschen handel heeft zich in het afgelopen jaar niet ongunstig ontwikkeld. Bij de meeste groote banken zijn de voorschotten op goederen ten deele niet onbelangrijk toegenomen. Tegenover de financiering van den invoer, die in overeenstemming met de voortdurende depressie achteruit is gegaan, gaf de financiering van den uitvoer een stijging te zien.

De groote banken hebben de door de kortlopende buitenlandse schuld veroorzaakte grootere gevoeligheid van haar liquiditeit met ongerustheid waargenomen en moeite gedaan om hierin verbetering te brengen. In dit verband moet gewezen worden op de pogingen om door verkrijging van binnenlandsche beleggingsdeposito's wijziging te brengen in de samenstelling der crediteuren, en om de acceptcrediettransacties uit te breiden. In het afgelopen boekjaar werden de banken opnieuw genoopt, zich met het liquiditeitsvraagstuk bezig te houden. De DD-Bank heeft uit den gang van zaken in het economisch leven de conclusie getrokken, dat terughoudendheid bij het verlenen van nieuwe credieten en bij het aanknoopen van nieuwe zakenrelaties gewenscht is. Haar debiteuren belopen na de afschrijvingen 110 miljoen minder dan verleden jaar. Ook op de balans van de Berliner Handels-Gesellschaft zijn de debiteuren, alhoewel slechts in geringe mate, gedaald. Bij de andere grootbanken daarentegen zijn de debiteuren ten deele aanzienlijk gestegen (bij de Dresdner Bank met 112 miljoen); zij schijnen thans aan een vermindering van de debiteuren niet te denken. De Danat Bank merkt op, dat de wederinschakeling van Duitschland op de buitenlandse kapitaalmarkten speciaal ook noodig is, „om het sedert 1929 onderbroken consolidatieproces van credieten op korten termijn in leeningen op langen termijn voort te zetten en om onze kapitaalbehoefte in de toekomst in groteren omvang door credietoperaties op langen termijn te bevredigen”. De consolidatie van industriële credieten zal in de naaste toekomst de taak van de banken moeten zijn. Het gevaar van de buitenlandse schuld op korten termijn, welke de credietbanken bij de onvoldoende binnenlandsche spaarzaamheid en de concurrentie van de publiekrechtelijke bankinstellingen voorloopig niet zullen kunnen missen, zal veel geringer worden, wanneer de banken er in zullen slagen, om hierdoor weder liquide te worden en liquide te blijven. Het zal van de ontwikkeling van de Deutsche en buitenlandse kapitaalmarkten afhangen, in welke mate de consolidatie van de schulden der industrie zal gelukken. Voor de ontsluiting van de buitenlandse kapitaalmarkten zal het van speciaal belang zijn, dat de natuurlijke loop van het kapitaal van de plaats van overvloed naar die van schaarschte niet weder door politieke stoornissen wordt onderbroken. In dit verband vestigen wij de aandacht op het voorstel tot oprichting van een internationale industriële credietbank.

De financiering op langen termijn van de middel-groote en kleine industrie vormt een probleem op zichzelf, waarvoor de oplossing niet te vinden is langs den weg van uitgifte van leeningen wegens de geringe kapitaalbehoefte der betrokken ondernemingen. De aan de industrie verstrekte hypothecaire voorschotten zijn wegens het groote risico, dat aan hypotheeken op industrieterreinen verbonden is, zeer weinig omvangrijk. De industrie heeft thans besloten om zichzelf te helpen. Uit de industriebelasting, die ook na de opheffing van deze heffing toch nog na aanneming van het Young-Plan zal worden geheven, zullen door de Bank für deutsche Industrie-Obligationen hypothecaire credieten aan de middelgroote en kleine industrie worden verstrekt, waardoor deze hare schulden op korten termijn zal kunnen aflossen.

Het doel van de consolidatie der industriële credieten, het liquide maken van de banken en de vermindering van de buitenlandse schuld op korten termijn kan natuurlijk slechts worden bereikt, naarmate het gelukt ook de nieuw ontstane kapitaalbehoefte van de industrie door transacties op langen termijn te bevredigen. Indien de dekking van deze nieuwe kapitaalbehoefte mislukt, zullen de banken gedwongen zijn de door de consolidatie van vlottende schulden vrijkomende middelen in plaats van tot aflossing van de buitenlandse schuld op korten termijn wederom voor de financiering van de credietbehoefte van de industrie aan te wenden en is het liquide maken van den toestand der banken niet bereikt. De banken zullen aan een geleidelijke vermindering van de buitenlandse crediteuren slechts kunnen denken, naarmate de consolidatie van industriële credieten en de voorziening in nieuwe kapitaalbehoeften met succes wordt bekroond. De eischen, die de industrie hiermede aan de kapitaalmarkt zal stellen, zullen niet gering zijn en de intensieve bevordering van industriële emissiezaken zal voor de banken van belang zijn.

* * *

Het spreekt vanzelf, dat de opeenhooping van de voor de ontwikkeling van het bankbedrijf ongunstige factoren tot zeer slechte balanscijfers heeft geleid. De balansen en de verlies- en winstrekningen geven geen duidelijk beeld van de resultaten der banken. De inkrimping van den omvang der zaken had een ontlasting ten gevolge in den vorm van een belangrijke vermindering van de belastingen, welke echter ten deele ook aan restitutie van in vroeger jaren te veel betaalde belastinggelden moet worden toegeschreven. De Deutsche Bank und Disconto-Gesellschaft was in staat haar onkosten aanzienlijk te verlagen, t.w. met 21,5 miljoen, op welk succes van de fusie zij gaarne de aandacht vestigt. Het door de fusie overbodig geworden bezit aan onroerende goederen vormt voor haar nog steeds een enorme belasting. Realisatie hiervan stuit onder de tegenwoordige omstandigheden op groote moeilijkheden. Ook de Commerz- und Privatbank geeft als resultaat van de concentratie een verlaging van de onkosten te zien. De concentratiebeweging heeft zich in het afgelopen boekjaar in tegenstelling met die in het hypotheekbankbedrijf niet verder uitgebreid, indien men de overneming van eenige kleine lokale bankfirma's buiten beschouwing laat.

* * *

Voor de verdere ontwikkeling van de banken evenals van het economisch leven in Duitschland in het algemeen, zal het van bijzonder belang zijn, dat het vertrouwen in de economische capaciteiten van Duitschland niet alleen in het buitenland, doch ook in het binnenland weder terugkeert. Het economisch leven kan de stoornissen in den natuurlijke loop van het kapitaal en van de goederen op den duur niet verdragen. Het is van groot belang, dat de rente weder haar functie van leider der kapitaalbeweging hervat en niet tengevolge van politieke stoornissen van het vertrouwen wordt uitgeschakeld. Wanneer de natuurlijke loop van het kapitaal door oneconomische factoren uit zijn baan wordt geleid, zoo oefent deze storing niet alleen een verkeerden invloed uit op het land, dat gebrek aan kapitaal heeft, doch ook op het land, waarin overvloed van kapitaal heerscht. Het is te hopen, dat een rustige ontwikkeling van de politiek de buitenlandse kapitaalmarkten weder voor Duitschland openstelt en dat een verstandige financiële politiek weder tot de genezing van het Deutsche economisch leven bijdraagt.

De ontwikkeling van de cijfers der groote Deutsche banken blijkt uit de volgende tabellen:

STATISTIEK VAN DE ONTWIKKELING DER GROOTE BANKEN.

(Deutsche Bank und Discontogesellschaft, Dresdner Bank, Darmstädter und Nationalbank, Commerz- und Privatbank, Berliner Handels-Gesellschaft).

In millioen Mark.

Balans per	31. 12. 1913	1927	1928	1929	1930
Aandeelenkapitaal	1105	549	533	548	513
Reserves	360,5	262,28	281,6	309,5	309,5
Crediteuren	4804,1	8028,0	10257,8	11494,2	10615,7
Accepten en cheques	1309,0	435,0	445,3	492,1	670,5
Kas, vreemd geld, bankbiljetten	354,8	346,4	391,3	390,3	393,8
Nostro-tegoed bij banken	307,7	1119,6	1227,3	1230,4	904,7
Wissels	1765,9	1980,2	2634,1	2887,6	2447,2
Prolongaties en beleeningen	794,0	600,6	702,2	528,0	331,1
Voorschotten op goederen	514,2	876,5	1558,2	1842,2	2001,1
Obligaties en rentegevende schatkistbilj. van het					
Rijk en van de Landen	205,4	16,4	8,1	12,7	15,5
Andere bij de Rijksbank te beleenen effecten	37,1	14,2	9,5	11,6	11,3
Andere ter beurze verhandelbare effecten	141,6	77,3	99,8	139,2	100,5
Debiteuren	2852,2	3981,0	4521,5	5379,5	5454,1
Consortia en deelnemingen	594,7	245,8	270,6	272,3	273,2
<i>Winst- en Verliesrekening.</i>					
Rente, vreemd geld, wissels	121,0	185,7	195,3	216,5	200,3
Provisie	75,5	232,3	230,8	239,9	232,6
Effecten en deeln. in consortia	29,2	31,3	21,4	8,0	4,4
Bruto-winst	231,0	457,8	464,7	472,1	446,4
Onkosten	83,3	317,6	307,7	349,8	320,2
Belastingen	12,3	51,0	51,8	51,4	38,0
Netto-winst	129,9	87,9	85,9	72,1	45,8

Liquiditeitsrekening.

	1913	1927	1928	1929	1930
Kaspercentage ¹⁾	$\frac{354,8}{6141,7} = 5,7\%$	$\frac{346,4}{8563,1} = 4,0\%$	$\frac{391,3}{10.001} = 3,6\%$	$\frac{390,3}{11986,3} = 3,2\%$	$\frac{393,8}{11286,2} = 3,4\%$
Liquiditeit I. Grades ²⁾	$\frac{2428,4}{6141,7} = 39,5\%$	$\frac{3446,2}{8563,1} = 40,2\%$	$\frac{4252,7}{10700,1} = 39,7\%$	$\frac{4508,3}{11986,3} = 37,6\%$	$\frac{3745,7}{11286,2} = 33,1\%$
Liquiditeit II. Grades ³⁾	$\frac{4110,8}{6141,7} = 66,9\%$	$\frac{5031,2}{8563,1} = 58,7\%$	$\frac{6630,4}{10700,1} = 61,9\%$	$\frac{7042,0}{11986,3} = 58,7\%$	$\frac{6205,2}{11286,2} = 54,9\%$

¹⁾ Verhouding kas + Tegoed bij circulatiebank : Crediteuren + Accepten.²⁾ Verhouding kas + Tegoed bij circulatiebank + Wissels + Nostro-tegoed : Crediteuren + Accepten.³⁾ Verhouding kas + Tegoed bij circulatiebank + Wissels + Nostro-tegoed + Prolongaties Panden + Voorschot op goederen + Effecten (excl. „andere effecten”) : Crediteuren + Accepten.

Onkostencoëfficiënt.

Onk. (incl. belast.) in % v. d. br. winst | 1913: 41,3 % | 1927: 80,5 % | 1928: 77,3 % | 1929: 84,9 % | 1930: 80,2 %

Rentabiliteit.

Netto-winst in % v. h. eigen kapitaal | 1913: 8,8 % | 1927: 10,8 % | 1928: 10,5 % | 1929: 8,4 % | 1930: 5,5 %
Gemiddeld dividend

AANTEKENINGEN.

Resultaat van de rondvraag van de Internationale Vereeniging voor de Suikerstatistiek.

Dr. Gustav Mikusch te Weenen zendt ons onderstaand overzicht van de Internationale Vereeniging voor de Suikerstatistiek.

	Aantal werkende fabrieken		Aantal antwoorden	Bebouwde oppervlakte in H.A.		Plm. in % ten opzichte van het vorige jaar
	1931/32	1930/31		1931/32	1930/31	
Duitsland	228	233	227	352.933	468.293	- 24,63
Tsjecho-Slowakije	136	140	136	182.068	237.038	- 23,19
Oostenrijk	7	7	7	42.929	35.610	+ 20,55
Hongarije	13	13	13	56.038	65.653	- 14,65
Joego-Slavië	8	8	8	40.483	51.356	- 21,17
Roemenië	5	12	5	15.000	44.000	- 65,91
Bulgarije	5	5	5	16.000	21.500	- 25,58
Iersche Vrijstaat	1	1	1	3.300	5.360	- 38,43
België	38	43	38	44.893	51.839	- 13,40
Italië	51	51	51	106.700	113.700	- 6,16
Polen	67	69	67	160.000	179.912	- 11,07
Denemarken	9	9	9	28.700	32.000	- 10,31
Zweden	20	20	20	34.300	36.731	- 6,62
Finland	1	1	1	2.010	1.175	+ 71,06
Turkije (Europ.)	1	1	1	8.000	4.500	+ 77,78
Totaal	590	613	589	1.093.354	1.348.667	- 18,93

Suikerafschepingen van Java.

Volgens de door de Nederlandsch-Indische Regering gepubliceerde cijfers hebben de suikerafschepingen van Java van 1 Mei tot 30 April gedurende de laatste 3 jaren, omgerekend in tons van 1016 KG., bedragen:

	1930/31	1929/30	1928/29
Groot-Brittannië, Continent en Port-Saïd v.o.	4.900	287.000	406.000
Amerika	—	—	1.700
Britsch-Indië	991.900	1.060.000	1.099.000
Japan en Formosa	280.000	244.000	254.000
Singapore en andere Aziatische havens	159.600	163.000	155.000
Hongkong en China	586.000	620.000	602.000
Australië etc.	44.400	19.500	88.800
Totaal	2.066.800	2.393.500	2.606.500

Deze cijfers zijn interessant, omdat er uit blijkt, dat de kleinere afschepingen in het afgelopen oogstjaar te wijten zijn aan het uitschakelen van Europa als afzetgebied voor Javasuiker.

Kosten van het levensonderhoud bij arbeidersgezinnen en gezinnen van meergegoeden te Amsterdam.

Sedert de vorige driemaandelijksche berekening zijn de totale kosten van het levensonderhoud verminderd met 1,5 pCt. voor de arbeidersgezinnen en met 3,0 pCt. voor de gezinnen van meergegoeden. De index-

cijfers voor Maart 1931 (op de basis van de prijzen gedurende de periode 1923—1924 = 100) waren:

voor de *arbeidersgezinnen* 87.4 (tegen 88.7 in December 1930 en 92.2 in Maart 1930) en

voor *gezinnen van meergegoeden* 89.6 (tegen 92.4 in December 1930 en 93.5 in Maart 1930).

Een vrij groot aantal posten, waaronder voornamelijk brood, grutterswaren, melk, eieren, vleesch, vetten, kleeding, huisraad, brandstof, zijn gedaald; enkele andere daarentegen, met name visch, aardappelen, groenten, dranken, zijn gestegen; en dit zoowel voor de arbeidersgezinnen als voor de beter gesitueerden. In de onderdeelen zijn evenwel tusschen beide groepen van gezinnen verschillen aan te wijzen. Zoo bijv. zijn natuurboter en kunstboter, in den post vetten, voor de arbeiders gedaald en voor de andere categorie van gezinnen eenigszins gestegen, resp. onveranderd gebleven; er is in den post vleesch een verlagting te vermelden van de goedkoopere soorten rundvleesch — zoowel versch als bevroren —, terwijl de duurere kwaliteiten, waarmee voor de gezinnen van meergegoeden wordt rekening gehouden, ongewijzigd bleven. De stijging van den post groenten, die vooral toe te schrijven is aan groote duurte van een tweetal soorten voor de meergegoeden en van één soort voor de arbeiders, is relatief grooter bij de arbeidersgezinnen dan bij de beter gesitueerden. Voor aardappelen daarentegen is het omgekeerde het geval.

De verlagting van den post brandstof is hoofdzakelijk het gevolg van prijsvermindering van petroleum; de stijging van den post dranken vindt haar oorzaak in de met 1 Februari jl. ingetreden verhooging van den accijns op het gedistilleerd.

Evenals in de vorige jaren heeft de Woningdienst wederom, ten behoeve van de berekening van het Maart-indexcijfer, een onderzoek ingesteld naar den stand der huren. Daartoe heeft hij de huren nagegaan van 2362 arbeiderswoningen (oude bouw 1895, nieuwe bouw 467) en van 306 middenstandswoningen (oude bouw 179, nieuwe bouw 127), welke aantallen, vooral in verband met de verdeling van de betreffende woningen over de verschillende stadsdeelen, geacht kunnen worden representatief te zijn voor de aantallen bestaande woningen der verschillende categorieën in de geheele stad, zoodat dan ook mag worden verwacht, dat de uitkomsten van het onderzoek den algemeenen stand van het huurpeil in de gemeente weergeven. Het bleek, dat voor de arbeiderswoningen, zoowel oude als nieuwe, gedurende het jaar 1930 een stijging van de huren heeft plaats gehad, terwijl voor de woningen van meergegoeden een, zij het dan ook niet zeer belangrijke, vermindering is te vermelden, die zoowel de oude als de nieuwe woningen betreft, doch het sterkst in deze laatste groep te constateeren is. Voor de arbeidersgezinnen is de aldus berekende stijging sedert 1923—'24 in Maart jl. 11.5 pCt. (tegen 8.9 pCt. bij den aanvang van het jaar 1930), terwijl voor de gezinnen van meergegoeden de stijging sedert eerstgenoemde periode 3.6 pCt. bedraagt (tegen 4.6 pCt.). Door de belangrijke plaats, welke de post huishuur in het geheele budget inneemt, is dit verschil tusschen de cijfers voor beide groepen van gezinnen tenslotte de voornaamste oorzaak van het feit, dat het totale indexcijfer voor de arbeidersgezinnen een geringere vermindering vertoont van December 1930 op Maart 1931 dan dat van de gezinnen der meergegoeden.

Op de basis van de prijzen vóór den oorlog = 100 waren de indexcijfers over Maart 1931:

voor *arbeidersgezinnen* 154.3 (tegen 156.6 in Dec. '30, 162.8 in Maart '30 en 167.4 in Dec. '29) en

voor *gezinnen van meergegoeden* 158.1 (tegen 163.1 in Dec. '30, 165.0 in Maart '30 en 167.7 in Dec. '29).

De totale vermindering sedert December 1929, na welke maand de algemeene daling is ingetreden, bedraagt derhalve voor de arbeidersgezinnen 7.8 pCt. en voor de meergegoeden 5.7 pCt.

	Arbeidersgezinnen. Gemiddelde inkomsten f 1902 per gezin.			Gezinnen v. meergeg. Gemiddelde inkomsten f 8527 per gezin.		
	Voe- ding ¹⁾	Rest ²⁾	Totaal	Voe- ding ¹⁾	Rest ²⁾	Totaal
Gemidd. uitgave p. gezinseenheid ³⁾ in centen gedurende het jaar 1 Oct. 1923—30 September 1924.	493	608½	1101	925½	2900	3825½
Bedragen in centen, welke per gezinseenheid zouden zijn uitgegeven, indien besteed aan hetzelfde als in het jaar 1 Oct. '23—30 Sept. '24 in:						
Maart 1929....	456½	592½	1049	3756	12833	16589
Juni 1929....	463	590	1053	3936	12832	16768
Sept. 1929....	448	591½	1039½	3750	12812	16562
Dec. 1929....	455	590½	1045½	3797	12806	16603
Maart 1930....	427½	589	1016½	3513	12734	16247
Juni 1930....	426	586	1012	3622	12700	16322
Sept. 1930....	428½	583½	1012	3578	12695	16273
Dec. 1930....	406½	571	977½	3477	12563	16040
Maart 1931....	392½	570	962½	3346	12197	15543

¹⁾ Brood, beschuit, koek, grutterswaren, melk, kaas, eieren, vleesch, visch, vetten, suiker, andere kruidenierswaren, aardappelen, groenten, fruit, dranken, maaltijden buitenshuis bereid, berek. voed. vacantie buiten Amsterdam.

²⁾ Kleeding, schoeisel, huishuur, brandstof, gas, electriciteit, toilet-, wasch-, schoonmaakartikelen, woninginrichting huisraad, fondsgelden, contributie, periodieken, rooken, ontspanning, spoor, tram, diversen (incl. hulp in de huishouding).

³⁾ De herleiding tot gezinseenheden geschiedt aldus, dat de man geldt voor 1, de vrouw voor 0,9, een kind in het eerste levensjaar voor 0,15, in het tweede voor 0,2, in het derde voor 0,3 volwassene en zoo geleidelijk opklimmende met 0,05 voor elk leeftijdsjaar.

⁴⁾ Voor de arbeidersgezinnen hebben de cijfers betrekking op wekelijksche uitgaven; voor de gezinnen van meergegoeden op maandelijksche uitgaven.

Alleen van de gegevens over 1927 zijn de cijfers voor de laatstgenoemde gezinnen berekend op basis van de wekelijksche uitgaven.

Maanden	Indexcijfers voor arbeidersgezinnen op de basis van		Indexcijfers voor ge- zinnen v. meergegoeden op de basis van	
	de periode 1911/13=100	de periode 1 Oct. 1923— 30 Sept. 1924 = 100	de periode 1911/13=100	de periode 1 Oct. 1923— 30 Sept. 1924 = 100
1911/13	100		100	
Mrt. 1920	213,7		198,3	
Dec. 1920	221,6			
Juni 1921	207,9			
Dec. 1921	190,4			
Juni 1922	186,8			
Dec. 1922	176,3			
Juni 1923	173,5			
Dec. 1923	177,6			
Mrt. 1924	179,1			
Juni 1924	173,3	176,6	176,5	100
Sept. 1924	176,3			
Dec. 1924	180,8			
Juni 1925	179,1			
Dec. 1925	177,2			
Juni 1926	170,9	96,8	171,7	97,3
Dec. 1926	167,8	95,0	169,5	96,1
Juni 1927	167,4	94,8	168,9	95,7
Dec. 1927	169,5	96,0	169,3	95,9
Juni 1928	170,4	96,5	170,5	96,6
Dec. 1928	167,9	95,1	169,4	96,0
Juni 1929	169,0	95,7	170,7	96,7
Dec. 1929	167,4	94,8	167,7	95,6
Mrt. 1930	162,8	92,2	165,0	93,5
Juni 1930	162,1	91,8	166,1	94,1
Sept. 1930	162,1	91,8	165,4	93,7
Dec. 1930	156,6	88,7	163,1	92,4
Mrt. 1931	154,3	87,4	158,1	89,6

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	April 1931		April 1930	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Voor rekeninghouders waarvan door de H.-bank plaatselijk	49.738	f 3.021.250.000	50.581	f 3.215.517.000
Ter voldoening van Rijksbelast.	1.196	„ 11.653.000	1.842	„ 13.984.000

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Gulden)

	April 1931	Sedert 1 Januari 1931	Overeenkomstige periode 1930
Directe belastingen.			
Grondbelasting	701.394	5.167.211	7.691.091
Personeele belasting *	§-399.026	§ 4.326.141	5.420.678
Inkomstenbelasting *	10.672.673	33.260.039	34.529.533
Vermogensbelasting *	1.800.471	5.554.059	5.761.959
Dividend- en tantième-belasting	1.148.971	3.306.360	4.115.495
Invoerrechten.	5.366.096	21.282.177	23.701.799
Statistiekrecht.	277.777	1.099.037	1.412.552
Accijnzen.			
Zout	188.276	755.550	827.395
Geslacht	734.586	2.979.913	3.998.330
Wijn	45.795	644.555	705.930
Gedistilleerd	3.220.863	12.631.132	11.763.799
Bier	1.213.829	4.092.879	4.534.934
Suiker	3.911.874	16.096.455	16.379.620
Tabak	2.446.255	9.637.904	9.343.604
Belasting op gouden en zilveren werken.	79.912	287.439	353.661
Indirecte belastingen.			
Zegelrechten	1.821.206	8.740.802	8.959.734
Registratierechten	1.308.942	5.060.585	10.101.143
Successierechten	3.959.458	16.317.153	15.853.570
Domeinen, wegen en vaarten.			
Staatsloterij	24.337	218.675	217.737
Loodsgelden	329.570	1.486.389	1.654.411
Totaal-Generaal ..	39.072.414	154.856.236	169.237.049

*) Zie voor deze noot E.-S. B. van 18 Maart 1931, blz. 276.

§) Doordat van 1931 af deze belasting niet meer ten bate van het Rijk wordt geheven, was het bedrag der sluituitkeeringen wegens provinciale- en gemeentelijke opcenten betreffende het vorige dienstjaar, over de loopende maand hooger dan de opbrengst op dit middel.

1) Hieronder begrepen f 406.308 wegens zegelrecht van nota's van makelaars en commissonnairs in effecten, enz. (Beursabel.). 2) Id. f. 1.754.513. 3) Id. f. 1.731.810.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	April 1931	Sedert 1 Januari 1931	Overeenkomstige periode 1930
Verdedigingsbelasting ..	2.176.227	6.826.183	18.507.277
Opcenten:			
Grondbelasting	492.629	1.630.619	1.547.547
Personeele belasting ..	§- 50.062	§ 888.830	1.061.583
Inkomstenbelasting ..	2.091.369	6.576.630	3.329
Vermogensbelasting ..	1.005.399	3.118.705	3.239.682
Dividend- en tantième-belasting	379.160	1.091.099	1.358.113
Accijnzen op Suiker ...	—	—	2.007.970
„ „ Wijn	9.159	128.911	141.186
„ „ Gedistilleerd	322.086	1.263.113	1.176.379
Zegelrecht van buitl. eff.	91.371	448.389	476.986
Totaal	6.517.338	21.972.479	29.520.052

1) Verdedigingsbelast. I + II.

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

	April 1931	Sedert 1 Januari 1931	Overeenkomstige periode 1930
Wegenbelasting	4.015.971	5.609.274	5.058.111
Rijwiabelasting	42.038	87.788	121.293
Totaal	4.058.009	5.697.062	5.179.404

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, PERSONEEL-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING SEDERT 1 JANUARI 1930.

Dienstjaren	Grondbelasting	Personeele belasting	Inkomstenbelasting	Vermogensbelasting
1928/29	—	—	145.150	24.067
1929/30	6.288	61.115	827.518	136.153
1930/31	4.179.169	4.262.716	32.287.371	5.393.839
1931/32	981.754	2.310	—	—
Totaal ..	5.167.211	4.326.141	33.260.039	5.554.059

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. { Disc. Wissels. 2 16 Mei '31	Lissabon 7 1/2 2 Juni '30
{ Bel. Binn. Eff. 2 1/2 16 Mei '31	Londen 2 1/2 15 Mei '31
{ Vrsch. in R.C. 2 1/2 16 Mei '31	Madrid 6 1/2 19 Juli '30
Athene 9 2 Dec. '28	N.-York F.R.B. 1 1/2 7 Mei '31
Batavia 4 1/2 10 Mrt. '30	Oslo 4 8 Nov. '30
Belgrado 5 1/2 28 Mei '30	Parijs 2 2 Jan. '31
Berlijn 5 9 Oct. '30	Praag 4 2 1/2 Juni '30
Boekarest 8 1 Apr. '31	Pretoria 5 12 Mrt. '31
Brussel 2 1/2 31 Juli '30	Rome 5 1/2 19 Mei '30
Budapest 5 1/2 28 Mei '30	Stockholm .. 3 6 Feb. '31
Calcutta 7 15 Jan. '31	Tokio 5.1 6 Oct. '30
Dantzig 5 10 Oct. '30	Weenen 5 9 Sept. '30
Helsingfors 6 26 Aug. '30	Warschau 7 1/2 3 Oct. '30
Kopenhagen 3 1/2 12 Nov. '30	Zwits. Nat. Bk. 2 23 Jan. '31

OPEN MARKT.

	1931				1930	1929	1914
	23 Mei	18/23 Mei	11/16 Mei	4/9 Mei	19/24 Mei	20/25 Mei	20/24 Juli
Amsterdam							
Partic. disc.	1 1/16	1-1/4	1 1/8-5/8	1 9/16-2 1/4	2 1/16-3/16	5 1/4-3/8	3 1/8-3/16
Prolong.	—	1-1/4	1 1/4-2	1 3/4-2 1/2	2-1/2	5 1/4-6	2 1/4-3/4
Londen							
Daggeld...	1 1/2-2	1 1/2-2 1/4	1 1/2-3	1 1/2-2 1/4	1 1/2-2 3/4	4 1/4-5 1/4	1 9/4-2
Partic. disc.	2 1/32	2 1/32-1/8	2 1/16-5/16	2 1/16-5/16	2 1/8-3/16	5 1/4-7 1/8	2 1/4-1/4
Berlijn							
Daggeld...	4-5 1/2	4-7	3-6 1/2	4-7	1-3 1/2	7-10 3/4	—
Partic. disc.	30-55 d...	4 5/8	4 5/8	4 5/8	3 3/4	7 1/2	—
56-90 d...	4 5/8	4 5/8	4 5/8	4 5/8	3 3/4	7 1/2	2 1/8-1/8
Waren-wissel.	4 7/8	4 7/8	4 7/8	4 7/8	4 1/8-1/4	8 1/2-9	—
New York							
Daggeld 1)	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1-1 3/4	1-3/4	3-1/4	6-7 1/4	1 3/4-2 1/8
Partic. disc.	1	1-1/8	1 1/8-1/4	1 1/4-3/8	2 1/2-5/8	5 3/4	—

1) Koers van 22 Mei en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

2) Koers van 22 Mei. 3) Koers van 18/22 Mei.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
19 Mei 1931	2.48 7/8	12.10%	59.28 1/2	9.73 3/4	34.63 1/2	99 15/16
20 „ 1931	2.48 15/16	12.11 1/2	59.29	9.73 3/4	34.63 1/2	99 15/16
21 „ 1931	2.48 7/8	12.10 3/8	59.27 1/2	9.73 3/4	34.63 1/2	99 15/16
22 „ 1931	2.48 15/16	12.10 3/8	59.25	9.73 3/4	34.62	99 15/16
23 „ 1931	—	—	—	—	—	—
25 „ 1931	—	—	—	—	—	—
Laagste d.w. 1)	2.48 11/16	12.10	59.20 1/2	9.72 1/2	34.60	99 15/16
Hoogste d.w. 1)	2.49	12.11 3/8	59.31	9.74 1/2	34.66	99 15/16
18 Mei 1931	2.49	12.11 3/8	59.29 1/2	9.74 1/2	34.65	99 15/16
11 „ 1931	2.49	12.10 3/8	59.29	9.73 3/4	34.63	99 15/16
Muntpariteit	2.48 1/2	12.10%	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
19 Mei 1931	47.99 1/2	35.—	7.37 1/2	1.48 1/2	13.04	24.95
20 „ 1931	48.—	35.—	7.37 1/2	1.48 1/2	13.03 1/2	24.82 1/2
21 „ 1931	47.99	35.—	7.37 1/2	1.48 1/2	13.03 1/2	24.15
22 „ 1931	48.—	35.—	7.37 1/2	1.48 1/2	13.03	24.50
23 „ 1931	—	—	7.37 1/2	1.48 1/2	—	—
25 „ 1931	—	—	7.37 1/2	1.48 1/2	—	—
Laagste d.w. 1)	47.97 1/2	34.95	7.36 1/2	1.47 1/2	13.01	24.15
Hoogste d.w. 1)	48.04	35.05	7.38 1/2	1.49 1/2	13.05 1/2	25.25
18 Mei 1931	48.02	35.02 1/2	7.37 1/2	1.48 1/2	13.04	25.35
11 „ 1931	47.97	35.05	7.37 1/2	1.48 1/2	13.03 1/2	25.22 1/2
Muntpariteit	48.—	35.10	7.37 1/2	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos Aires 1)	Montreal 1)
19 Mei 1931	66.75	66.67 1/2	66.67 1/2	6.27	77%	2.48 3/4
20 „ 1931	66.75	66.67 1/2	66.67 1/2	6.27 1/2	77%	2.48 1/2 1/16
21 „ 1931	66.72 1/2	66.65	66.67 1/2	6.27	76 3/4	2.48 1/2 1/16
22 „ 1931	66.72 1/2	66.65	66.65	6.27	76 3/4	2.48 1/2 1/16
23 „ 1931	—	—	—	6.26 1/2	75 1/8	2.48 1/2 1/16
25 „ 1931	—	—	—	—	—	—
Laagste d.w. 1)	66.65	66.60	66.60	6.25 1/2	75	2.48 1/8
Hoogste d.w. 1)	66.77 1/2	66.70	66.70	6.28	78 3/4	2.49
18 „ 1931	66.67 1/2	66.70	66.70	6.27	78 3/4	2.48 3/4
11 Mei 1931	66.77 1/2	66.67 1/2	66.67 1/2	6.26 1/2	79	2.48 15/16
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95%	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
19 Mei 1931	4,86 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ¹ / ₈	23,81 ³ / ₈	40,18 ¹ / ₂
20 " 1931	4,86 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ¹ / ₈	23,81 ³ / ₈	40,17 ¹ / ₂
21 " 1931	4,86 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ¹ / ₈	23,81 ³ / ₈	40,18 ¹ / ₂
22 " 1931	4,86 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ¹ / ₈	23,81 ³ / ₈	40,20 ¹ / ₂
23 " 1931	4,86 ¹⁷ / ₃₂	3,91 ¹ / ₈	23,80 ³ / ₈	40,20 ¹ / ₂
25 " 1931	—	—	—	—
26 Mei 1930	4,85 ¹³ / ₁₆	3,92 ¹ / ₈	23,86	40,22 ¹ / ₂
Muntpariteit	4,8667	3,90 ¹ / ₈	23,81 ³ / ₈	40 ¹ / ₂

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	9 Mei 1931	16 Mei 1931	18/23 Mei '31 Laagste	18/23 Mei '31 Hoogste	23 Mei 1931
Alexandrië	Piast. p. £	97 ¹ / ₈	97 ¹ / ₈	97 ¹ / ₁₆	97 ⁹ / ₁₆	97 ¹ / ₈
Athene	Dr. p. £	375	375	374 ³ / ₈	375 ³ / ₈	375
Bangkok	Sh. p. tical	1/9 ³ / ₄	1/9 ³ / ₄	1/9 ³ / ₄	1/9 ³ / ₄	1/9 ³ / ₄
Budapest	Pen. p. £	27.89 ¹ / ₂	27.90	27.88	27.92	27.90
Buenos Aires	d. p. \$	35 ⁵ / ₁₀	35	34	35 ⁷ / ₁₀	34 ⁸ / ₃₂
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 ⁵⁵ / ₆₄	1/5 ⁵⁵ / ₆₄	1/5 ⁵⁷ / ₆₄	1/5 ⁷ / ₁₆	1/5 ⁵⁵ / ₆₄
Constantin	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong	Sh. p. \$	1/-	1/0	11 ¹ / ₈	1/0 ¹ / ₄	11 ¹ / ₈
Kobe	Sh. p. yen	2/0 ¹⁸ / ₃₂	2/0 ¹⁸ / ₃₂	2/0 ¹⁸ / ₃₂	2/0 ¹⁷ / ₁₆	2/0 ¹⁸ / ₃₂
Lissabon	Escu. p. £	108 ¹ / ₂	108 ¹ / ₂	100 ¹ / ₈	108 ¹ / ₂	108 ¹ / ₂
Mexico	\$ per £	10.26	10.20	10.00	10.30	10.05
Montevideo	d. per £	31	30	28 ³ / ₈	30 ³ / ₈	29
Montreal	\$ per £	4.86 ¹ / ₂	4.86 ³ / ₈	4.86 ³ / ₈	4.87 ¹ / ₈	4.86 ¹ / ₂
Rio de Janeiro	d. per Mil.	3 ¹ / ₈	3 ¹ / ₈	3 ¹ / ₈	3 ¹⁵ / ₃₂	3 ¹ / ₈
Shanghai	Sh. p. tael	1/3 ⁷ / ₁₆	1/3 ¹ / ₈	1/2 ¹ / ₁₆	1/3 ¹ / ₁₆	1/2 ⁷ / ₁₆
Singapore	id. p. \$	2/3 ¹ / ₂	2/3 ¹ / ₂	2/3 ¹ / ₁₆	2/3 ¹ / ₁₆	2/3 ¹ / ₂
Valparaiso	\$ per £	39.96	40.02	40.00	40.02	40.01
Warschau	Zl. p. £	43 ¹ / ₈	43 ¹ / ₈	43 ¹ / ₁₆	43 ⁷ / ₁₆	43 ¹ / ₈

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

Londen ¹⁾	N.York ²⁾
18 Mei 1931.. 12 ⁷ / ₈	27 ¹ / ₈
19 " 1931.. 12 ⁹ / ₁₆	27 ¹ / ₈
20 " 1931.. 12 ³ / ₈	27 ¹ / ₈
21 " 1931.. 12 ¹³ / ₁₆	27 ¹ / ₈
22 " 1931.. 12 ¹ / ₈	27 ¹ / ₈
23 " 1931.. 12 ¹ / ₁₆	26 ¹ / ₂
24 Mei 1930.. 18 ¹ / ₈	40 ¹ / ₈
27 Juli 1914.. 24 ¹ / ₁₆	59

GOUDPRIJS³⁾

Londen
18 Mei 1931.... 84/11 ¹ / ₂
19 " 1931.... 84/9 ³ / ₈
20 " 1931.... 84/9 ³ / ₈
21 " 1931.... 84/9 ³ / ₈
22 " 1931.... 84/9 ³ / ₈
23 " 1931.... 84/9 ³ / ₈
24 Mei 1930.... 84/11 ¹ / ₂
27 Juli 1914.... 84/11

1) In pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. 3) In sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	15 Mei 1931	22 Mei 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 4.958.623,34	f 25.999.012,44
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 238.570,67	" 57.389,47
Voorsch. op ult. Apr. (resp. Mrt.) '31 afd. gemeenten verstrekt op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke ink.bel. en op de Rijksink.bel.	" 33.051.432,63	" 33.051.432,63
Voorsch. op ult. Apr. (resp. Mrt.) '31 afd. gemeenten verstrekt op aan haar uit te keeren hoofdsom der personeele belasting, aandeel in de hoofdsom der grondbelasting, alsmede van opencent op die belastingen.....	" 10.871.385,04	" 10.871.385,04
Voorsch. a/d. gem. verstr. op aan haar toek. uitk. uit het Gemeentefonds ..	—	—
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	" 125.789.741,12	" 128.083.161,33
Id. aan Suriname.....	" 11.396.745,37	" 11.306.269,51
Id. aan Curaçao.....	" 6.526.398,26	" 6.513.261,06
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand..	" 100.910.529,03	" 100.740.762,18
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen ..	" 27.608.341,64	" 19.982.887,94
Vordering op andere Staatsbedrijven ¹⁾	" 18.110.343,11	" 17.750.343,11
Verplichtingen.		
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 178.817.000,—	f 178.817.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 74.040.000,—	" 74.040.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 2.841.017,50	" 2.781.111,10
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. ¹⁾	" 31.719.502,92	" 21.150.287,92
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. ¹⁾	" 39.210.723,38	" 29.589.104,92
Id. aan andere Staatsbedrijven ¹⁾	" 1.156.331,61	" 1.081.331,61
Id. aan diverse instellingen ¹⁾	" 38.751.638,41	" 38.548.918,69

1) In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	16 Mei 1931	23 Mei 1931
Saldo bij de Javasche Bank.....	f 39.285.000,—	—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	" 1.183.000,—	—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	" 131.250.000,—	f 133.084.000,—
Schatkistpromessen	" 16.500.000,—	" 16.500.000,—
Schatkistbiljetten	" 8.275.000,—	" 8.275.000,—
Muntbiljetten in omloop	" 11.178.000,—	" 10.751.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 4.487.000,—	" 4.487.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 1.213.000,—	" 1.181.000,—
Voorschot van de Javasche Bank.....	" 31.722.000,—	" 30.344.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 26 Mei 1931.

Activa.		
Binnenl. Wis. Hfdbk. f	33.455.687,15	
sels, Prom. Bijbnk. "	51.030,—	
enz. in disc. Ag. sch. "	8.675.098,42	f 42.181.815,57
Papier o. h. Buitenl. in disconto	"	—
Idem eigen portef. . f	223.736.016,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "	—	" 223.736.016,—
Beleeningen		
Hfdbk. f	29.304.693,28	
incl. vrsch. Bijbnk. "	7.882.135,52	
in rek.-crt. Ag. sch. "	56.154.463,98	
op onderp. f	93.341.292,78	
Op Effecten	f 89.994.755,32	
Op Goederen Spec. "	3.346.537,46	" 93.341.292,78
Voorschotten a. h. Rijk	"	—
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 88.483.905,—	
Muntmat., Goud ..	361.493.947,03	
f	449.977.852,03	
Munt, Zilver, enz. "	36.824.884,44	
Muntmat., Zilver.. "	—	" 486.802.736,47 ¹⁾
Belegging 1/2, kapitaal, reserves en pensioenfond	"	25.937.456,61
Gebouwen en Meub. der Bank.....	"	5.000.000,—
Diverse rekeningen	"	54.493.454,40
f	931.492.771,83	
Passiva.		
Kapitaal.....	f 20.000.000,—	
Reservefond	" 7.199.946,44	
Bijzondere reserve	" 8.000.000,—	
Pensioenfond	" 7.097.847,93	
Bankbiljetten in omloop.....	" 837.012.285,—	
Bankassigatiën in omloop	" 192.410,57	
Rek.-Cour. f Het Rijk f	23.010.604,98	
saldo's: Anderen "	19.648.591,07	" 42.659.196,05
Diverse rekeningen	"	9.331.085,84
f	931.492.771,83	

Beschikbaar metaalsaldo

Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. " 336.175.025,—
1) Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschkb. Metaal-saldo ¹⁾	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
26 Mei '31	88.484	361.494	837.012	42.852	134.470	55
18 " '31	88.484	361.494	847.662	30.558	134.697	56
11 " '31	88.483	361.494	861.619	23.190	131.966	55
4 " '31	88.482	361.494	898.105	22.449	117.064	54
27 Apr. '31	88.482	361.494	838.150	33.211	136.480	55 ¹ / ₂
20 " '31	84.484	361.495	825.888	34.217	137.109	56
26 Mei '30	64.891	367.021	804.012	54.471	114.933	53
25 Juli '14	66.703	96.410	310.437	6.196	48.921	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
26 Mei 1931	42.182	—	93.341	223.736	54.493
18 " 1931	43.428	—	99.389	223.681	49.300
11 " 1931	45.011	—	99.038	223.648	54.702
4 " 1931	45.543	—	131.966	223.260	57.815
27 Apr. 1931	45.001	—	88.142	220.893	55.370
20 " 1931	45.019	—	88.241	214.486	54.150
26 Mei 1930	52.407	—	91.181	236.194	40.476
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 2/3 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
2 Mei 1931	866	1.452	498	825	529
25 April 1931	864	1.226	534	829	525
18 " 1931	860	1.274	471	828	485
11 " 1931	854	1.328	478	830	492
3 Mei 1930	986	1.514	594	1.033	476
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

1) Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver.	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. metaal-saldo
23 Mei 1931	161.800		243.900	42.200	47.360
16 " 1931	161.100		247.500	40.700	45.820
9 " 1931	162.000		250.600	38.700	46.280
18 Apr. 1931	118.407	47.443	244.396	39.225	52.403
11 " 1931	118.730	47.360	247.247	36.989	52.397
4 " 1931	118.689	47.604	242.079	40.805	53.220
28 Mrt. 1931	118.664	47.429	238.651	56.816	47.906
24 Mei 1930	138.961	27.409	272.153	50.003	37.508
25 Mei 1929	161.820	22.266	300.369	34.105	50.297
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
23 Mei 1931		117.400		***	57
16 " 1931		121.200		***	56
9 " 1931		119.600		***	56
18 Apr. 1931	9.039	28.598	38.454	28.747	58
11 " 1931	9.136	28.718	37.564	28.546	58
4 " 1931	8.987	29.376	35.088	31.094	58
28 Mrt. 1931	8.942	29.191	37.297	32.933	57
24 Mei 1930	9.590	39.056	50.057	34.423	52
25 Mei 1929	8.358	26.042	81.308	41.560	55
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
20 Mei 1931	151.206	351.541	58.633	5.956	25.890
13 " 1931	150.004	353.127	55.850	6.362	25.343
5 " 1931	148.483	356.217	51.289	5.635	25.524
29 Apr. 1931	147.227	349.815	56.465	7.198	25.647
22 " 1931	146.740	348.444	57.420	5.982	26.500
15 " 1931	146.202	354.364	50.949	8.376	27.852
21 Mei 1930	158.444	354.694	62.804	6.838	13.643
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
20 Mei '31	31.880	14.966	56.634	34.026	59.665	56 ¹³ / ₃₂
13 " '31	35.665	10.324	62.199	33.966	56.877	53 ¹³ / ₃₂
5 " '31	34.415	5.999	58.572	35.512	52.265	52 ⁷ / ₃₂
29 Apr. '31	31.090	17.678	48.924	37.029	57.413	55 ⁴ / ₁₀
22 " '31	30.950	13.865	54.785	35.403	58.295	56
15 " '31	34.335	8.372	61.230	35.131	61.839	49 ¹⁸ / ₃₂
21 Mei '30	49.788	21.178	57.836	37.035	63.749	54 ¹³ / ₁₆
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
8 " '31	55.625	805	6.694	24.904	19.467	2.840	3.200
1 " '31	55.618	798	6.845	24.442	19.403	2.910	3.200
24 Apr. '31	55.616	789	6.906	25.902	19.400	2.795	3.200
16 Mei '30	43.187	298	6.896	23.297	18.709	2.678	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diversen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Particulieren
15 Mei '31	5.082	2.638	77.310	1.765	9.060	11.494
8 " '31	5.082	2.282	77.934	1.822	9.065	11.242
1 " '31	5.082	3.247	78.970	1.751	8.778	11.068
24 Apr. '31	5.082	2.313	77.231	2.366	9.313	12.062
16 Mei '30	5.395	1.758	71.131	3.430	1.942	8.527
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluippost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN

26 Mei 1931.

Hoewel op sommige dagen van de vorige week flinke zaken in tarwe tot stand kwamen, kan over het algemeen niet van vaste stemming gesproken worden. Vooral in de laatste helft der week was de belangstelling van de zijde der koopers slechts matig. Gedeeltelijk moet deze houding worden toegeschreven aan de komende feestdagen, doch er zijn ook andere oorzaken, welke koopers ertoe gebracht hebben voorzichtig te zijn bij het doen hunner inkoop en deze hoofdzakelijk te bepalen tot dekking hunner behoeften in spoedige posities of spoedig te vertrekken booten. De verschepingen van tarwe waren namelijk in de vorige week weder zeer groot, zoodat de stoomende voorraad van aanmerkelijken omvang is en ongeveer 2 maal zoo groot als op denzelfden tijd van het vorige jaar. De Russische verschepingen waren evenals in de voorafgaande week ook in de vorige weder belangrijk. Tegenover dit ruime aanbod staat niet dezelfde vraag van eenige weken geleden, daar Frankrijk voorloopig voldoende tarwe gekocht schijnt te hebben en niet meer zulke groote hoeveelheden opneemt, terwijl ook in Duitschland de meerdere verwachte vraag niet tot ontwikkeling is gekomen. De Deutsche molens kunnen tegen een verlaagd invoerrecht een zekere hoeveelheid tarwe invoeren, welke hoeveelheid gelijk moet staan met hetgeen zij in het vorige jaar in denzelfden tijd aan buitenlandse tarwe hebben vermalen, doch van dezen maatregel wordt de handel in tarwe niet levendiger. Integendeel, zij, die geen gebruik kunnen maken van het verlaagde invoerrecht zijn nu uiterst voorzichtig om tarwe te koopen. Zooals gewoonlijk in een tijd van verminderde vraag, begint men zich weder ongerust te maken over de groote voorraden in Noord-Amerika, niettegenstaande de Farm Board heeft verklaard de zich in zijn bezit bevindende tarwe niet tegen lage prijzen te willen exporteerden. Men vreest, dat de Farm Board wel eens verandering in dit besluit zou kunnen brengen en toch groote hoeveelheden tarwe tegen lage prijzen in Europa zou kunnen willen spuien. Geregeld wordt van de door den Farm Board aan Amerikaanse exporteurs verkochte hardwinter tarwe, welke in kustplaatsen is opgeslagen, naar Europa verkocht en verscheept. Australië gaat voort met ruime verschepingen, zoolwat naar het Oosten als naar Europa. Vooral de groote verschepingen naar het Verre Oosten trekken dit jaar de aandacht. Ongeveer de helft van de Australische verschepingen geschiedt naar het Verre Oosten en de andere helft naar Europa. Het schijnt, dat op het oogenblik de vraag naar niet-Europeesche landen minder levendig is geworden en dientengevolge zijn de prijzen van Australische tarwe in de vorige week eenigszins verlaagd. Ook de Noord-Amerikaanse prijzen ondergingen in de afgelopen week eenige verlaging. Nadat te Winnipeg de koersen 1½ dollarcent per 60 lbs. boven het slot van den vorigen Maandagavond waren gestegen, is een daling ingetreden, zoodat de markt op Zaterdag 1 dollarcent lager sloot dan op 18 Mei. Gisteren was de markt te Winnipeg gesloten. Te Chicago was de prijzenloop voor den Juli-termijn dezelfde als te Winnipeg. Het slot was daar gisteren ¼ dollarcent per 60 lbs. lager dan op 18 Mei. De termijnmarkten in Zuid-Amerika waren gisteren gesloten. Het slot voor tarwe was op Zaterdag te Buenos Aires 9 centavos en te Rosario 8 centavos per 100 KG. hooger dan op 18 Mei. Op verschillende dagen hadden vrij belangrijke prijsverhoogingen aan de termijnmarkten in Zuid-Amerika plaats gevonden, doch deze verhoogingen zijn voor een groot gedeelte weder verloren gegaan. De pesokoers is op sommige dagen flauw geweest en lager, doch in de tweede helft der week is hij vrijwel stabiel gebleven. De invloed, welke het grootere buitenlandse aanbod op de tarwemarkt heeft, wordt nog vermeerderd door de waarschijnlijkheid van overvloedig aanbod in de naaste toekomst en ook in het volgende oogstjaar. De vooruitzichten van winter tarwe in de Vereenigde Staten blijven zeer gunstig en men verwacht algemeen een grooten oogst. In het zomertarwegebied blijven de vooruitzichten minder gunstig wegens onvoldoende regenval. Vooral in het Westen van het zomertarwegebied wordt dringend naar regen verlangd. In het Oosten is de toestand iets beter en zijn de vooruitzichten gunstiger. In Canada is regen gevallen, doch in verschillende streken in onvoldoende mate. Met den uitzaai van tarwe is men gereed gekomen en men hoopt nu, dat gedurende de eerstvolgende weken voldoende regen zal vallen, welke regenval van het grootste belang zal zijn voor de ontwikkeling van de planten. Op de Londensche conferentie, welke vorigen Zaterdag is gesloten, heeft de Russische gedelegeerde eenige cijfers genoemd. Volgens hem verwacht men in Rusland

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	17/23 Mei 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	17/23 Mei 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	40.457	460.976	520.600	—	9.515	22.619	470.491	543.219
Rogge	11.203	149.906	158.890	—	105	18.827	150.011	177.717
Boekweit	569	9.267	5.661	—	145	1.341	9.412	7.002
Mais	22.194	428.589	417.723	7.673	98.666	71.458	527.255	489.181
Gerst	18.745	247.524	198.636	—	19.928	16.569	267.452	215.205
Haver	4.630	121.685	85.884	337	1.410	2.602	123.095	88.486
Lijnzaad	7	102.203	26.359	29.888	260.640	115.023	362.843	141.382
Lijnkoek	1.550	35.368	67.452	—	107	—	35.475	67.452
Tarwemeel	1.642	42.340	39.553	1.107	16.483	12.702	58.823	52.255
Andere meelsoorten	1.073	19.997	8.766	319	7.002	—	26.999	8.766

een oogstopbrengst van 36.500.000 ton, waarvan 23.400.000 ton voor eigen gebruik noodig zou zijn. Voor uitvoer zouden dus beschikbaar zijn 13 miljoen ton of ongeveer 60 miljoen quarters. De grootste hoeveelheid tarwe, welke Rusland ooit heeft uitgevoerd vóór den oorlog was 28 miljoen quarters in 1909/10. In het nu loopende seizoen heeft Rusland tot nog toe van af 1 Augustus 11.866.000 quarters naar West-Europa verscheept. Het is niet bekend, waar de voorspelling over de opbrengst van Russische tarwe van dit jaar op gebaseerd is. Elke schatting is op het oogenblik wel zeer voorbarig, daar men met den uitzaai van tarwe in Rusland nog niet eens gereed gekomen is. Tot op 10 Mei werd de met voorjaarsgranen in Rusland bebouwde oppervlakte geschat op 88.327.000 acres tegen 108.680.000 acres op denzelfden datum van het vorige jaar. Men is nog druk met den uitzaai bezig, welke tengevolge van den langen winter vertraagd is geworden. De conferentie, waarop de Russische gedelegeerde bovengemelde schattingen mededeelde en welke was belegd door tarwe-uitvoerende landen om plannen te overwegen den toestand op de tarwemarkt te verbeteren, heeft geen onmiddellijk praktisch resultaat opgeleverd.

Aan de rogge-markt waren de omzetten evenals in de vorige week van beperkten omvang. De Russen zijn niet met rogge aan de markt tot prijzen, welke voor de importeurs loonend zijn en koopers zijn terughoudend tengevolge van de flauwe stemming voor voedergranen in het algemeen. Dientengevolge konden ook van de disponebele voorraden Russische rogge slechts kleine hoeveelheden worden verkocht. In Amerikaanse rogge zijn eenige zaken tot stand gekomen in de tweede hand tot lagere dan de eerste hands prijzen, doch ook deze omzetten waren van beperkten omvang. Aan de termijnmarkt voor rogge te Chicago zijn in het begin der afgelopen week de prijzen eenigszins gestegen, doch later ging de verhooging weder verloren en het slot van gisteren was $\frac{1}{4}$ dollarcent per 56 lbs. lager dan een week geleden. De vooruitzichten van de Europeesche rogge-oogsten zijn over het algemeen niet ongunstig. In Noord-Westelijk Europa was het weder geruimen tijd koud en regenachtig, zoodat de planten zich langzaam ontwikkelden. In Midden-Europa en in het Oosten waren de weersomstandigheden beter en de vooruitzichten gunstiger, behalve in Oostenrijk, waar men niet tevreden is.

Toen in het einde der voorafgaande week en het begin dezer week verschillende boeten met Plata-mais binnenkwamen, waardoor grooter aanbod ontstond, is de gedurende geruimen tijd voor dadelijk leverbare mais betaalde premie geheel verloren gegaan. Gedurende verschillende dagen was de prijs voor aangekomen, zoowel als voor stoomende mais en ook voor latere levering, gelijk. De vraag voor aangekomen mais liet echter in de tweede helft der week te wenschen en daardoor zijn de prijzen gedaald tot onder die, welke voor latere levering worden betaald. Aan de termijnmarkten in Zuid-Amerika zijn de prijzen voor mais op de meeste dagen der week gestegen, tot zij in Buenos Aires 11 centavos en in Rosario 10 centavos per 100 KG. hooger waren dan een week geleden. Niettegenstaande deze verhoogingen zijn de cif-prijzen van Argentijnsche afladers geregeld verlaagd. Eerst was die verlaging een gevolg van den dalenden pesokoers en toen deze weder eenigszins steeg en meer stabiel bleef was het een verlaging aan de vrachtenmarkt, welke de prijzen voor Plata-mais deed dalen. Voor mais op aflading werd den vorigen Vrijdag het laagste punt bereikt. Hoewel daarna de termijnmarkten het grootste gedeelte van de verhooging weder verloren en op Zaterdag nog slechts 2 centavos per 100 KG. hooger sloten dan op 18 Mei, hebben de afladers hun prijzen niet verder verlaagd. Alleen aangekomen en spoedig verwachte mais hebben nog eenige verlaging ondergaan.

Gerst was gedurende geruimen tijd zeer vast tengevolge van schaarsch aanbod van den Donau, terwijl de Russen niet met gerst aan de markt waren. De gerstomzetten bestonden hoofdzakelijk uit Canadeesche gerst, welke geregeld werd verkocht tot stijgende prijzen, terwijl er flinke hoeveelheden naar Europa werden verscheept. Plotseling is op de gerstmarkt de stemming omgeslagen en is een scherpe daling ingetreden. Amerikaanse afladers verlaagden hun prijzen, doch de tweede hand ging nog verder en was geneigd onder eerste hands prijzen af te geven. Nog zijn de prijzen voor gerst aanmerkelijk hooger dan voor mais, hetgeen koopers beangst maakt contracten in gerst af te sluiten. De termijnmarkt voor gerst in Winnipeg is in de afgelopen week geregeld gedaald en sloot op Zaterdag $1\frac{1}{4}$ dollarcent per 48 lbs. lager dan op 18 Mei. De vooruitzichten van den nieuwen oogst in de Donaulanden zijn gunstig. Het weer is er zacht, terwijl in sommige streken naar meer regen wordt verlangd. Reeds zijn aanbiedingen van Donau- en Russische gerst voor verlading in Augustus/September aan de markt, doch van deze aanbiedingen wordt geen gebruik gemaakt.

Ook haver was in de afgelopen week flauw. Argentijnsche haver werd geregeld lager aangekocht met geringe omzetten, terwijl ook Canadeesche haver aanmerkelijk in prijs daalde. Deze laatste soort wordt, niettegenstaande tot lagere prijzen wordt aangeboden, nog slechts zeer weinig gekocht. Aan de termijnmarkt te Winnipeg sloot de Mei-termijn $\frac{1}{4}$ dollarcent per 32 lbs. lager. De koersen te Buenos Aires waren 20 centavos per 100 KG. lager.

SUIKER.

In de afgelopen week heerschte op de verschillende suikermarkten een flauwe stemming.

In Amerika lag tengevolge van den ontwrichten toestand in Wallstreet de handel in geraffineerd zoo goed als stil. In ruwsuiker ging eveneens slechts weinig om, er werd ca. 1.20 d.c. & fr. voor Cubasuiker betaald. De New-Yorksche termijnnoteringen liepen dagelijks terug, om aan het einde der week op de volgende cijfers te belanden: Juli 1.14; Sept. 1.22; Oct. 1.26 en Dec. 1.31, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.15 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 55.000 tons, de versmeltingen 47.000 tons tegen 64.500 tons verleden jaar en de voorraden 331.000 tons tegen 550.600 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1931	1930	1929
	tons	tons	tons
Productie	3.150.000	4.500.000	5.060.000
Voorr. overgebracht per 1/1	1.418.000	321.000	193.000
Consumptie	50.000	35.836	60.000
Weekontv. afscheepavens .	43.329	115.901	101.261
Tot. sedert 1/1 N. Oogst ..	1.357.135	2.577.685	3.755.774
Weekexport	47.479	151.455	119.556
Totaal sedert 1/1	756.386	1.184.181	2.373.007
Voorraad afscheepavens .	1.713.958	1.704.714	1.525.697
„ binnenland	2.047.656	1.886.479	1.244.226
Aantal werkende fabrieken	9	50	11

In Engeland bestond voor ruwsuiker op den verlaagden prijs van Sh. 6/1 $\frac{1}{2}$ belangstelling. Aangezien het aanbod echter beperkt was en koopers niet meer wilden betalen, werden geen groote zaken gedaan.

De termijnmarkt te Londen was flauw en de noteringen luiden aan het slot 3 d. lager dan bij de opening.

Nadat de V.I.S.P. op Java, zooals reeds gerapporteerd, het restant Tjilatjapsuiker No. 16 & hooger verkocht had, werd in de afgelopen week het restant No. 16 & hooger van ca. 11.500 tons in de andere havens afgedaan tot f 7.—. Het onverkochte restant uit den ouden oogst bestaat thans alleen uit witte suiker.

Hier te lande was de stemming lusteloos. Op de Amsterdamsche termijnmarkt werd zeer weinig gedaan, aangezien er weinig verkooplust aan den dag gelegd werd tot de bijna dagelijks afbrokkelende prijzen. De slotnoteringen luiden als volgt: Mei $f 8\frac{3}{8}$; Aug. $f 8\frac{1}{4}$; Dec. $f 8\frac{1}{4}$ en Maart $f 9\frac{1}{8}$. De omzet bedroeg 1350 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 20 Mei 1931.

Prijzen van Amerikaanse katoen zijn sedert ons laatste marktbericht geleidelijk teruggelopen, zoodat Loco Mid. American gisteren 5.01 d. noteerde, een prijs, die sedert begin Maart 1915 niet gezien is. Later op den dag werd de markt echter vaster, waardoor futures voor de loopende maand 10 punten hooger sloten dan de laagste notering op dien dag. New-York onderging den invloed van de effectenbeurs: Juli-futures schommelden tusschen 25 punten en sloten 13 punten lager. Prijzen voor Egyptische katoen hebben weinig gefluctueerd tot op gisteren, toen F.G.F. Sakel loco tot 8.05 d. daalde. De voornaamste gebeurtenis in deze week op de Liverpool katoenmarkt was de belangstelling voor Russische katoen. In de week aan j. Vrijdag voorafgaande werden in totaal 37.920 balen verkocht, waarvan meer dan 16.000 balen Russische katoen, terwijl hierbij slechts 12.030 balen Amerikaanse katoen waren. Zaterdag werden 10.740 balen Russische katoen verkocht, tegen prijzen van 4.65 d. tot 5.65 d. per Engelsch pond.

De markt voor garen van Amerikaanse katoen mist alle leven. Gisteren werd in ketting- en inslaggarens weinig verhandeld, hoewel wij vernamen, dat enkele koopers van de lage noteringen profijt trokken door flinke hoeveelheden te plaatsen. Hier en daar werden eenige orders in ringtwist geboekt evenals in tweevoudig getwijnd garen voor binnenlandsch gebruik. In Egyptische soorten waren de verkochte hoeveelheden niet groot, hoewel enkele grotere orders zoowel in ketting als inslag tot stand zijn gekomen, evenals in inslag voor dubleerdoeleinden. De handel in tweevoudig getwijnd garen is traag, hoewel ook hier enkele flinke orders geplaatst zijn. Over het algemeen kan men echter zeggen, dat de lagere katoenprijzen verdere onderhandelingen in den weg staan en er in alle soorten garens weinig omgaat.

De stemming van de doekmarkt is deze week een weinig hoopvoller. Jammer genoeg, is het prijsverloop van het ruwe product niet van dien aard, dat daardoor vertrouwen wordt gekweekt en verkoopters wordt bij terugwijzing van bidingen dikwijls geen tweede kans gegeven. China toonde meer belangstelling en in fancy soorten is voor spoedige levering nog wel wat gedaan. Van den kant van Britsch-Indië en elders is weinig verbetering te bespeuren, hoewel er altijd nog wel iets omgaat. De katoen- en zilvernoteringen zullen intusschen de beslissende factoren zijn, of de ingetreden verbetering verderen voortgang zal maken, dan wel of de belangstelling tot het voormalige lage peil zal dalen.

In verband met de op handen zijnde Pinkstervacantie zal a.s. week geen marktbericht verschijnen.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 12 Mei 19 Mei
13 Mei 20 Mei T.T. op Br.-Indië $1/5\frac{3}{4}$ $1/5\frac{3}{4}$
F.G.F. Sakellaridis 8,25 8,05 T.T. op Hongkong $11\frac{1}{8}$ $11\frac{1}{8}$
G.F. No. 1 Oomra. 3,21 2,79 T.T. op Shanghai $1/3$ $1/2\frac{1}{4}$

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaanse havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30 tot 15 Mei '31	Overeenkomstige periode	
		1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens.	8649	8317	9152
Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1018	1219	1779
„ „t Vasteland etc.	3725	4001	4320
„ „ het Orient....	1446	1156	1379

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	15 Mei '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens.....	3383	1671	1192
Binnenland	1091	844	481
New-York	226	181	177
New Orleans	706	412	244
Liverpool	432	333	621

KOFFIE.

De iets vastere stemming, waarvan in het vorig Overzicht kon worden gewag gemaakt, hield in de afgelopen

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN										ZUIVEL EN EIERN					MINERALEN				
	TARWE Hard/Winter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No. 2 ³⁾ loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer. No. 2 ⁴⁾ loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwar- der Comm. Noteering		KAAS Edammer Alkmaar Fabrieke- kaas kl. m/merk		EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bé s. g. per barrel	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,47 ⁵	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,47 ⁵	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,87 ⁵	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,67 ⁵	56,3	6,22 ⁵	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
Jan. 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	2,25	97,4	45,95	82,1	9,03	98,4	10,10	93,5	1,16	69,0
Febr. "	12,72 ⁵	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	2,29	99,1	45,40	81,1	9,19	100,1	12,90	119,4	1,11	66,1
Maart "	12,65	73,5	12,62 ⁵	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	1,95	84,4	44,60	79,6	8,56	93,2	12,00	111,1	1,11	66,1
April "	12,12 ⁵	70,5	11,62 ⁵	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	1,81	78,4	40,25	71,9	5,90	64,3	11,05	102,3	1,11	66,1
Mei "	11,12 ⁵	64,1	10,57 ⁵	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	1,86	80,5	39,90	71,3	6,16	67,1	11,15	103,3	1,16	69,0
Juni "	10,87 ⁵	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	1,87	81,0	44,—	78,6	6,41	69,8	11,25	104,2	1,30	77,4
Juli "	12,80	74,3	11,20	85,6	218,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	1,88	81,4	45,—	80,4	6,88	74,9	11,25	104,2	1,30	77,4
Aug. "	13,12 ⁵	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	1,93	83,5	46,15	82,4	7,13	77,7	11,25	104,2	1,30	77,4
Sept. "	12,62 ⁵	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	2,22	96,1	45,25	80,8	8,01	87,3	11,40	105,6	1,30	77,4
Oct. "	12,10	70,4	9,87 ⁵	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	2,28	98,7	50,25	89,7	9,53	103,8	11,25	104,2	1,30	77,4
Nov. "	11,77 ⁵	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	2,20	95,2	50,70	90,5	10,60	115,5	11,35	105,1	1,30	77,4
Dec. "	12,62 ⁵	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	482,00	104,4	2,06	89,2	47,50	84,8	9,97	108,6	11,75	108,8	1,30	77,4
Jan. 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁵	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16 ⁵	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,17 ⁵	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	37,—	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,82 ⁵	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	37,55	67,1	7,23	78,8	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,62 ⁵	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,07 ⁵	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,52 ⁵	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,77 ⁵	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
Maart "	5,62 ⁵	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	1,47	63,6	35,00	62,5	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	39,3
April "	5,90	34,3	4,42 ⁵	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	10,15	94,0	0,53	31,5
4 Mei	6,45	37,5	4,90	37,5	103,00	44,5	121,00	51,3	192,50	41,6	1,27 ⁷	55,0	30,50 ⁷	54,5	4,10	44,7	10,00	92,6	0,53	31,5
11 "	6,40	37,2	5,—	39,2	101,00	43,6	127,00	53,8	192,00	41,5	1,24 ⁸	53,7	30,75 ⁸	54,9	4,05	44,1	10,00	92,6	0,53	31,5
18 "	5,95	34,6	5,10	39,0	94,00	40,6	130,00	55,1	186,00	40,2	1,28 ⁹	55,4	31,50 ⁹	56,3	4,10	44,7	10,00	92,6	0,53	31,5
26 "	5,75	33,4	4,90	37,5	85,00	36,7	118,00	50,0	185,00	40,0	1,26 ¹⁰	54,5	30,50 ¹⁰	54,5	4,05	44,1	10,00	92,6	0,53	31,5

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) 79 Kg. La Plata. 3) = Western v. ring van de huidige offic. not. wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/231; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

week geen stand. De wisselkoers in Brazilië liep weder enkele procenten terug en in verband hiermede zijn de kost- en vrachtaanbiedingen van Santos dooreen ongeveer 1/- per cwt. gemakkelijker dan een week tevoren, waartegenover die van Rio slechts -3/8 à -1/2 lager kwamen. Ook aan de termijnmarkten zijn de noteeringen iets ingezakt.

Betreffende het nieuwe, door Brazilië ingestelde uitvoerrecht van 10/- per baal, werd thans eindelijk bericht ontvangen, dat de Federale Regeering van het land officieel besloten heeft de indertijd voorgestelde belasting van 20 pCt. in natura niet in te voeren, doch te vervangen door de hierboven bedoelde uitvoerbelasting, welke geheven zal moeten worden bij verzending uit alle Braziliaansche havens. Tevens werd bericht, dat eventuele verhooging van het uitvoerrecht alleen mogelijk zal zijn met toestemming van de Federale Regeering.

Het reeds in het vorig Overzicht opgenomen bericht, dat de Uitvoerende Raad der Koffie-staten de bepalingen van de termijnmarkten te Santos en te Rio zoodanig zal doen wijzigen, dat het aankopen door dien Raad van groote hoeveelheden ordinaire koffie zal worden vergemakkelijkt, werd deze week reeds aangevuld met een officieel telegram, kennis gevende, dat de termijnmarkt te Santos nu twee termijncontracten heeft ingesteld, namelijk contract A, waarop verhandelbaar zijn de types No. 2 tot en met 5 en contract B de types No. 4 tot en met 8 zonder beschrijving, in doorsnede niet hooger dan type 6 met 15 punten plus of minus. Verwacht wordt, dat de Rio-markt binnen korten tijd op dezelfde basis zal worden heropend.

De conferentie van afgevaardigden der verschillende koffie-produceerende landen, welke op 15 dezer te Sao Paulo zou worden gehouden en volgens vroegere berichten op het laatste oogenblik voor onbepaalden tijd zou zijn uitgesteld, heet thans weder onder voorzitterschap van den Braziliaanschen Minister van Arbeid geopend te zijn. Of dit juist is, valt hier natuurlijk niet te beoordeelen, doch aangezien gemeld wordt, dat de afgevaardigden begonnen zijn den koffie-aanplant in de Staten Sao Paulo en Parana persoonlijk in oogerschouw te nemen, schijnt in elk geval te moeten worden aangenomen, dat van een zich scharen om de conferentietafel voorloopig nog niet kan worden gesproken. Ook een ander bericht, dat kort geleden ontvangen werd, is in den loop dezer week tegengesproken. Om trent het moratorium namelijk, dat binnen korten tijd in Brazilië kon worden verwacht, werd nu gemeld, dat de

betreffende geruchten slechts beschouwd moesten worden als een proefballon, opgelaten in bepaalde Braziliaansche financieele kringen, teneinde te peilen, hoe een dergelijke maatregel eventueel zou worden opgenomen.

Nu de volgende Brazil-oogst reeds over ongeveer een maand zal beginnen af te komen, wordt het cijfer, waarop deze zal moeten worden geraamd, van dag tot dag van grooter belang. Eindelijk komt het bekende Medeiros-bulletin met de mededeeling, dat ook de officieele raming van het Instituut tot Permanente Verdediging van de Koffie van Sao Paulo zal moeten worden verhoogd. Op het oogenblik wordt de aanstaande Santos-oogst reeds algemeen aangenomen op 18 à 20 miljoen balen, terwijl sommigen zelfs spreken van circa 22 miljoen. Indien laatstbedoeld cijfer juist mocht blijken te zijn, zouden niet minder dan ongeveer 12 miljoen balen Santos koffie moeten worden vernietigd om het te verwachten overschot van den nieuwen Santos-oogst niet te laten wegen. De geweldige voorraad, die op het oogenblik in den Staat Sao Paulo aanwezig is, zou dan na verloop van een jaar bij een uitvoer van 10 miljoen balen nog geen zak kleiner zijn geworden.

Volgens dezer dagen ontvangen telegram bedroeg de voorraad, in de binnenlandsche pakhuizen en de spoorwegstations van de Staten Sao Paulo en Minas Geraes op 30 April teruggehouden, 20.087.000 balen tegen 20.956.000 balen op 31 Maart, hetgeen een vermindering beteekent in de maand April van 869.000 balen.

De oogst van Columbia wordt voor dit jaar thans geraamd op 3.500.000 balen en die van Costa Rica op 355.000 balen. Van Guatemala worden verwacht 600.000 balen, van Venezuela 900.000 balen, van Hawaï 70.000 balen, van Jamaica 25.000 balen.

Aan de Rotterdamsche termijnmarkt liepen de noteeringen 3/4 à 1/2 ct. terug.

In loco was de afzet nog steeds beperkt bij onveranderde officieele noteeringen van 28 ct. per 1/2 K.G. voor Superior Santos en 25 ct. voor Robusta.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans 42/6 à 44/- per cwt. en van dito Prime 44/6 à 46/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 31/9 à 32/6.

Nederlandsch-Indië bleef voor de ongewasschen Mandeling Robusta ongeveer onveranderd, doch de andere ongewasschen soorten en ook de gewasschen Robusta liepen

VAN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN										TEXTIELGOEDEREN						DIVERSEN			
ZILVER cash Londen per Standard Gunce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN Middling locoprijzen New York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Col- onial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.	KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto			
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	£ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
32 1/8	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23.25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,-	100,0
25 1/16	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
20 3/4	83,3	79/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	89,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
20 1/2	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	163,4	47,58	137,1	11,48	95,7
24 1/16	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,-	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
17 13/16	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	18.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
26 1/4	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22.2/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
25 7/8	80,7	66/6	91,1	78.-/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
26	81,0	67/-	91,8	89.8/-	144,0	221.0/6	84,4	25.8/6	69,7	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	36.-	103,7	11,70	97,5
25 3/4	80,2	68/-	93,2	82.17/6	133,5	207.5/6	79,2	24.16/-	68,0	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	33,50	96,5	11,70	97,5
25 1/16	78,1	69/6	95,2	75.46/6	121,2	197.5/6	75,3	23.19/-	65,8	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	30,50	87,9	11,70	97,5
24 1/4	75,6	71/-	97,3	74.11/-	120,1	200.5/-	76,5	23.14/-	65,1	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	31,50	99,4	11,70	97,5
24 1/16	75,7	72/6	99,3	72.12/6	117,0	209.5/6	79,9	22.16/-	62,6	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	85,9	32,25	92,9	9,18	76,5
24 1/8	75,7	72/6	99,3	73.17/-	119,0	210.11/-	80,4	23.3/-	63,6	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	29,75	85,7	9,28	77,3
23 1/16	73,9	72/6	99,3	74.19/-	120,7	205.5/6	78,4	23.11/-	64,7	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	31,25	90,1	9,39	78,3
23 1/8	71,8	72/6	99,3	72.16/-	117,3	188.9/6	72,0	23.4/6	63,8	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-	-	9,49	79,1
22 1/16	70,7	72/6	99,3	70.5/-	113,2	182.-/6	69,5	21.13/-	59,4	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	27,25	78,5	9,70	80,8
22 1/4	69,3	72/6	99,3	68.6/6	110,1	178.18/6	68,3	21.9/6	59,0	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	27,75	80,0	9,90	82,6
20 1/16	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
20 1/8	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
19 1/8	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24.-	69,2	10,21	85,1
19 1/16	61,0	67/6	92,5	61.31/-	85,8	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24.13	69,5	10,21	85,1
18 1/16	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/6	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
16 1/16	50,0	67/6	92,5	50.11/6	83,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26.63	76,7	10,21	85,1
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24.25	69,9	9,18	76,5
18 3/8	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24.88	71,7	9,28	77,3
16 1/16	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,-	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	23.50	76,4	9,39	78,3
16 1/2	51,5	63/6 5	87,1	43.-/6	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26.25	75,6	9,49	79,1
16 3/8	51,9	63/6 6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25.25	72,8	9,70	80,8
16 5/8	51,9	63/6 6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25.-	72,0	9,90	82,6
13 7/8	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24.63	71,0	10,11	84,3
12 1/2	38,9	58/6	80,3	45.1/6	72,6	117.-/6	44,7	13.5/6	35,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22.50	64,8	10,21	85,1
13 7/16	41,8	58/6	80,3	45.17/6	72,6	122.1/-	46,6	13.3/6	35,2	10,90	46,9	25,25	45,9	14,50	49,2	22.25	64,1	10,21	85,1
13 1/8	40,9	58/6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	31,3	10,25	44,1	24,50	44,5	14,50	49,2	22.25	64,1	10,21	85,1
13 3/16	41,1	58/6	80,3	39.17/6	64,2	102.17/6	39,3	11.10/-	31,6	9,50 ⁷	40,9	24,00 ¹¹	43,6	13,50 ¹¹	45,8	21,75 ¹¹	62,7	10,21	85,1
13 1/16	40,7	58/6	80,3	40.5/-	64,8	104.10/-	39,9	11.12/6	31,9	10,- ⁸	43,0	23,50 ¹²	42,7	13,50 ¹²	45,8	-	-	10,21	85,1
13	40,5	58/6	80,3	39.5/-	63,2	109.15/-	41,9	11.12/6	31,9	9,50 ⁹	40,9	23,25 ¹³	42,5	13,00 ¹³	44,1	-	-	10,21	85,1
12 1/2	38,9	53/6	80,3	37.17/6	61,0	102.5/-	39,0	11.7/6	31,2	9,25 ¹⁰	39,8	-	-	-	-	-	-	10,21	85,1

de invoering van de huidige officieele noteeringswijze (Jan. 1928): vanaf 16 Dec. 1929 74 1/2 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. 4) = Malting vóór de invoe-
 5) Noteering Schotland 59/6. 6) 55/- . 7) 1 Mei. 8) 8 Mei. 9) 15 Mei. 10) 22 Mei. 11) 7 Mei. 12) 14 Mei. 13) 21 Mei. 14) 12 Mei.

iets op. De noteringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, Juni-verschepping, 17¼ ct.; Benkoelen Robusta, Juni-verschepping, 17½ ct.; Mandheling Robusta, Juni-verschepping, 19½ ct.; W.I.B. f.a.g. Robusta, Juni-verschepping, 25½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slót-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
26 Mei	\$ 5.86	\$ 5.95	\$ 5.99	\$ 6.01
18 "	5.95	6.02	6.08	—
11 "	5.83	5.90	5.95	—
4 Mei	5.33	5.40	5.49	—

Rotterdam, 27 Mei 1931.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 7 ¹⁾	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 4 ¹⁾	
25 Mei 1931	198.000	13.075	1.058.000	17.600	3¼ pence
18 " 1931	149.000	12.925	1.035.000	17.900	3½ pence
11 " 1931	165.000	12.800	890.000	17.900	3½ pence
25 Mei 1930	317.000	13.950	1.128.000	21.000	5½ pence

¹⁾ In Reis.

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgeloope week	Sedert 1 Juli	Afgeloope week	Sedert 1 Juli
25 Mei 1931....	153.000	3.983.000	203.000	10.350.000
25 Mei 1930....	49.000	2.739.000	229.000	8.794.000

VERKEERSWEZEN.

VRACHTENMARKT.

In den loop der vorige week werd de stemming op de vrachtenmarkt veel kalmer, hetgeen tot gevolg had, dat de vrachten in vrijwel alle richtingen flauwer werden. Van de La Plata rivier naar U.K./Continent vielen de vrachten

voor booten van 6/6500 ton per Mei en Juni bijv. niet minder dan 1/- a 1/6, zoodat de vracht van San Lorenzo range naar Antwerpen/Rotterdam/Amsterdam/Hamburg thans op 18/6 staat. Tegenover 45 afsluitingen in de voorgaande week bedroeg dit aantal in de afgelopen week slechts 18/-. Ook op de Noord-Amerikaansche graanmarkten ging veel minder om. Van Montreal naar Continentale havens waren er nagenoeg geen orders, terwijl naar Engelsche havens 2/3 a 2/4½ per qtr. en naar 3/4 Deensche havens voor gerst \$ 0,15 en \$ 0,17 betaald werd.

Voor Suiker van West-Indië was de vraag naar ruimte zeer behoorlijk en de vracht kon zich zoodoende op het oude peil van 14/6 voor booten tot 6500 ton lading van San Domingo naar U.K./Continent handhaven.

De salpeter-bevrachters van Chili hebben van de flauwere La Platamarkt geprofiteerd en twee in ballast daarheen op weg zijnde booten tegen de lagere basis vracht van resp. 22/- en 21/9 (met diverse opties, zooals Noord-Spanje, Middellandsche Zee, enz.) opgenomen. Thans stellen zij 21/6 basis Continent in uitzicht.

Van het Oosten bleven de vrachten vrij vast, ofschoon de belangstelling in scheepsruimte ook op deze markt veel minder groot was. De uitgesproken schaarschte aan lijnruimte voor soja-boonen deed zich weer voelen en bevrachters zijn thans er toe overgegaan wilde booten op te nemen, waarvoor zij 25/9 per Juni, en 25/- per Augustus en September van Dalny naar Rotterdam of Hamburg betaald hebben. Overigens ging er in het Oosten weinig om.

Van den Donau was er practisch geen vraag en van de Zwaarte Zee wordt slechts één afsluiting tegen 10/6 naar het Continent gemeld.

De Middellandsche Zeemarkt heeft nog steeds met een schaarschte aan orders te kampen, in het bijzonder voor Mei en Juni laden. Het aanbod van ruimte was voldoende en de vrachten bleven onveranderd. Van Noord-Spanje was niet een definitieve order aan de markt.

De Engelsche kolenmarkt toont practisch geen verandering. De vrachten bleven op het oude peil; alleen naar de Middellandsche Zee werden iets hogere cijfers betaald.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS							
	VURENHOUT basis 7 ¹⁾ f.o.b. Zweden/Finland	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER Witte kristal-suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.		THEE Af. N.-I. thee v. A'dam gem. pr. Java- en Sumatrathee p. ½ K.G.		COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam		Bruto-gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v.d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100		
			In-voer	Uit-voer	In-voer	Uit-voer	In-voer	Uit-voer	In-voer	Uit-voer						
1925	f 159,75	0% 100	Sh. 2/11,625	0% 100,0	fl. 18,75	0% 100,0	cts. 61,375	0% 100,0	0% 84,5	0% 100,0	f 35,875	0% 100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	94,8	112	128	93,2	92,9	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,125	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,625	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,875	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-10,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,375	76,3	122	132	91,6	82,6
1980	141,50	88,6	-5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,625	63,1	124	135	75,5	69,4
1929	152,50	95,5	-9,875	27,9	13,775	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,-	80,8	111	119	94,2	84,6
Jan.	150,00	93,9	1/-	33,7	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,625	79,8	75	83	94,2	85,4
Febr.	147,50	92,3	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,625	77,0	82	111	94,8	85,8
Maart	147,50	92,3	-10,5	29,5	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	110	142	92,9	83,9
April	145,00	90,8	-10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,875	72,1	135	144	91,6	81,7
Mei	147,50	92,3	-10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,875	69,3	137	134	91,0	81,9
Juni	145,00	90,8	-11	30,9	13,425	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	144	147	91,0	83,7
Juli	145,00	90,8	-10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	151	149	91,6	83,6
Aug.	145,00	90,8	-10,125	28,4	13,475	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	135	144	91,0	82,0
Sept.	142,50	89,2	-9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	137	146	90,3	80,5
Oct.	142,50	89,2	-8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	128	143	88,4	78,8
Nov.	142,50	89,2	-8	22,5	12,075	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,125	75,6	123	125	87,1	78,8
Dec.	147,50	92,3	-7,375	20,7	11,675	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,875	74,9	128	136	84,5	76,9
Jan. 1930	147,50	92,3	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,375	73,5	112	126	81,3	75,2
Febr.	147,50	92,3	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
Maart	147,50	92,3	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,125	72,8	115	127	78,7	72,8
April	145,00	90,8	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0
Mei	145,00	90,8	-6,125	17,2	9,775	52,1	33	53,8	58	68,6	22,875	63,8	131	133	76,1	70,4
Juni	142,50	89,2	-5,625	15,8	9,275	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	69,3
Juli	142,50	89,2	-4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	129	145	73,5	67,9
Aug.	140,00	87,6	-4,125	11,6	7,975	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Sept.	132,50	82,9	-4	11,2	8,625	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Oct.	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,375	54,0	121	139	71,0	63,3
Nov.	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0	61,3
Dec.	125,00	78,2	-4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Jan. 1931	125,00	78,2	-3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,125	50,7	96	121	67,1	59,4
Febr.	125,00	78,2	-3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,625	51,9	107	140	66,5	59,1
Maart	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,575	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8	58,4
April	125,00	78,2	-2,8125	7,9	8,50	45,3	25	40,7	40 ²⁾	47,3	16,125	44,9	110	138	65,8	58,4
4 Mei	125,00	78,2	-3	8,4	8,625	46,0	25	40,7	40,50 ³⁾	47,9	15,625	43,6	110	138	65,8	58,4
11 "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,625	46,0	25	40,7	40,7	47,9	14,875	41,5	110	138	65,8	58,4
18 "	125,00	78,2	-3,625	10,2	8,25	44,0	25	40,7	40,7	47,9	14,75	41,1	110	138	65,8	58,4
26 "	125,00	78,2	-3,625	10,2	8,25	44,0	25	40,7	40,7	47,9	14,75	41,1	110	138	65,8	58,4

¹⁾ Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. ²⁾ 7 Mei. ³⁾ 21 Mei.